

บทที่ 4 ความสัมพันธ์ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของฝ่ายต่างๆ ในการใช้ลายมือชื่อดิจิทัล

4.1 ความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับลายมือชื่อดิจิทัล

ในการลงลายมือชื่อดิจิทัลในเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มีบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยกันสามฝ่าย ได้แก่

1. ผู้ลงลายมือชื่อหรือผู้ถือใบรับรอง (Signer/Subscriber) คือ บุคคลผู้ถือและใช้กุญแจรหัสส่วนตัว (ซึ่งไม่มีผู้ใดทราบนอกจากบุคคลดังกล่าวทราบและอยู่ภายใต้ความควบคุมของบุคคลดังกล่าว แต่มีความสัมพันธ์ทางคณิตศาสตร์กับกุญแจสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองซึ่งออกโดยผู้ประกอบการรับรอง) ทำการเข้ารหัสข้อมูลหรือข้อความตามวิธีการในการลงลายมือชื่อดิจิทัล (ตามที่ได้กล่าวถึงข้างต้น) แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละข้อมูลหรือข้อความที่นำมาทำการเข้ารหัสมาทำการผนึกรวมกับข้อมูลหรือข้อความเดิมก่อนการเข้ารหัสแล้วจึงทำการจัดส่งให้แก่ผู้รับตามความประสงค์ต่อไป เนื่องจากการลงลายมือชื่อดิจิทัลคือการนำกุญแจรหัสส่วนตัวมาทำการเข้ารหัสข้อมูลหรือข้อความที่ต้องการจะส่งในแต่ละครั้ง ลายมือชื่อดิจิทัลจึงมีลักษณะเฉพาะตัวตามข้อมูลและข้อความที่นำมาลงลายมือชื่อ เพราะฉะนั้นลายมือชื่อดิจิทัลที่ทำการสร้างโดยใช้กุญแจรหัสส่วนตัวเดียวกันจึงไม่เหมือนกันในแต่ละข้อมูลหรือข้อความ
2. ผู้รับหรือผู้ใช้ใบรับรอง (Recipient/Relying Party) เมื่อผู้รับได้รับข้อมูลหรือข้อความที่ได้ทำการลงลายมือชื่อดิจิทัล ผู้รับจะใช้กุญแจรหัสสาธารณะของผู้ลงลายมือชื่อดิจิทัลที่ปรากฏในใบรับรองที่ออกโดยผู้ประกอบการรับรองมาทำการตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัลดังกล่าว ซึ่งในใบรับรองจะรับรองว่ากุญแจสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองมีความเกี่ยวพันทางคณิตศาสตร์กับกุญแจรหัสส่วนตัวของผู้ที่ปรากฏชื่อในใบรับรองจริง (หรือผู้ลงลายมือชื่อดิจิทัล) ถ้าทำการตรวจสอบโดยใช้กุญแจสาธารณะแล้ว

---

* คำว่า “ผู้ใช้ใบรับรอง” ในที่นี้ ใช้แทนคำว่า Relying party ในภาษาอังกฤษ ซึ่งทางผู้เขียนคิดว่าคำว่าผู้ใช้ใบรับรองจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจและสามารถเห็นภาพได้มากที่สุดเท่าที่นั่น ซึ่งโดยปกติผู้รับ (recipient) เอกสารอิเล็กทรอนิกส์จะเป็นผู้ใช้ใบรับรองเพื่อทำการพิสูจน์ลายมือชื่อดิจิทัลที่ส่งประทับในเอกสารหรือเพื่อจุดประสงค์อื่นใดตามที่ระบุในใบรับรอง จึงขออภัยถ้าผู้เขียนใช้คำดังกล่าวผิดความหมายไป

ผลปรากฏว่าถูกต้อง แสดงว่าผู้ที่ปรากฏชื่อว่าเป็นผู้ลงลายมือชื่อดิจิทัลได้เป็นผู้ที่ลงลายมือชื่อจริงและข้อมูลหรือข้อความที่ทำการลงลายมือชื่อมิได้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงภายหลังที่ได้ทำการลงลายมือชื่อดิจิทัล แต่ถ้าผลปรากฏว่าไม่ถูกต้องแสดงว่าผู้ที่ปรากฏชื่อว่าลงลายมือชื่ออาจจะไม่ได้เป็นผู้ลงลายมือชื่อหรือข้อมูลหรือข้อความที่ทำการลงลายมือชื่อได้ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงภายหลังที่ได้ทำการลงลายมือชื่อดิจิทัลแล้ว

3. ผู้ประกอบการรับรอง (Certification Authority) องค์กรหรือหน่วยงานที่เป็นบุคคลที่สามที่สามารถไว้วางใจได้ (Trusted Third Party) ทำหน้าที่ในการออกใบรับรองเพื่อรับรองว่ากุญแจรหัสสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองมีความเกี่ยวข้องกับกุญแจรหัสส่วนตัวของผู้ที่ปรากฏชื่อในใบรับรองจริง (รวมทั้งยังอาจรับรองข้อมูลอื่นหรือมีบริการอื่นๆ เพิ่มเติมแล้วแต่ผู้ประกอบการรับรองจะทำได้ความตกลงกับผู้ถือใบรับรองไว้อย่างไร) จากนั้นผู้ประกอบการรับรองจะจัดทำสถานที่เก็บและเผยแพร่ใบรับรองดังกล่าว (repository) รวมไปถึงข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ใบรับรอง เพื่อให้ผู้ใช้ใบรับรอง (Relying party) สามารถเข้ามาเพื่อทำการ download ใบรับรองและข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของตนและใบรับรองได้ ซึ่งการออกใบรับรองดังกล่าวผู้ประกอบการรับรองจะคิดค่าบริการจากผู้ถือใบรับรองตามที่ได้ทำความตกลงกันไว้

ซึ่งแต่ละฝ่ายก็ต่างมีบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบในการใช้ลายมือชื่อดิจิทัลที่แตกต่างกัน ดังนั้นสามารถที่จะแยกพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ ได้ดังนี้

4.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรอง

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรองนั้นมีลักษณะความสัมพันธ์กันตามสัญญา กล่าวคือ ก่อนที่ผู้ประกอบการรับรองจะออกใบรับรองให้แก่ผู้ถือใบรับรองนั้น ผู้ถือใบรับรองจะต้องทำการร้องขอการบริการหรือทำการสมัครเพื่อขอให้ผู้ประกอบการรับรองทำการออกใบรับรองให้ เมื่อทำการสมัครผู้สมัครจะต้องกรอกแบบฟอร์มพร้อมทั้งแสดงหลักฐานที่ผู้ประกอบการรับรองร้องขอ ซึ่งในใบสมัครจะมีข้อสัญญาเกี่ยวกับการให้บริการของผู้ประกอบการรับรองในลักษณะที่คล้ายกับการสมัครเพื่อขอรับการบริการบัตรเครดิตหรือบัตร ATM จากธนาคาร เมื่อผู้สมัครทำการลงลายมือชื่อในใบสมัครจึงทำกับลงนามผูกพันตนในสัญญาเกี่ยวกับการให้บริการของผู้ประกอบการรับรองแล้ว สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรองจึงเป็นไปตามข้อความในสัญญาและหลักกฎหมายลักษณะสัญญาที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรองอาจจะมีขึ้นตามกฎหมายเกี่ยวกับลายมือชื่อดิจิทัลของประเทศนั้นๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่ากฎหมายดังกล่าวได้กำหนดความสัมพันธ์ของผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรองไว้อย่างไรบ้าง แต่ทั้งนี้โดยส่วน

ใหญ่แล้วทุกประเทศได้กำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบการรับรองไว้ เพื่อเป็นหลักประกันความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการรับรอง ซึ่งหน้าที่หนึ่งก็คือการออกถ้อยแถลงแนวทางปฏิบัติในการออกใบรับรอง (Certification Practice Statement หรือ CPS) ซึ่งผู้ประกอบการรับรองจะต้องผูกพันตนตาม CPS ของตนอีกด้วย ซึ่งในทางปฏิบัติหน้าที่จะได้มีการนำรายละเอียดของ CPS มาเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาที่ผู้ประกอบการรับรองได้ทำกับผู้ถือใบรับรอง ผู้ประกอบการรับรองจึงต้องผูกพันตามเงื่อนไขในสัญญาที่ได้ทำกับผู้ถือใบรับรองอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นโดยหลักแล้วความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรองจึงเป็นความสัมพันธ์ตามข้อสัญญาที่ได้ทำขึ้นระหว่างกัน

4.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรอง

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรอง จะเกิดจากการใช้ข้อมูลหรือบริการของผู้ถือใบรับรองที่จัดหาโดยผู้ประกอบการรับรอง การแสดงออกของผู้รับเมื่อทำการเกี่ยวข้องกับใบรับรองหรือทำการตรวจสอบความถูกต้องของใบรับรองจะทำให้ผู้รับกลายเป็นผู้ถือใบรับรองและตกอยู่ภายใต้ความผูกพันของข้อตกลงที่เรียกกันว่า “ข้อตกลงของผู้ถือใบรับรอง” (Relying Party Agreement หรือ RPA)¹ ในลักษณะเดียวกันกับ CPS ข้อตกลงของผู้ถือใบรับรองจะประกาศให้ผู้ถือใบรับรองทราบถึงการรับประกัน (warranties) การสละสิทธิ (disclaimers) ระดับชั้นของใบรับรอง (classes of certificates) ข้อจำกัดความรับผิด (Liability limits) ข้อจำกัดในความเสียหายจากการใช้ใบรับรอง (limitation of damages applying to an issued certificate) ข้อตกลงของผู้ถือใบรับรอง (RPA) จะถูกทำการร่างขึ้นมาโดยผู้ประกอบการรับรอง ผู้ถือใบรับรองจะได้รับแจ้งถึง RPA ดังกล่าว และจะถือว่าผู้ถือใบรับรองตอบรับเมื่อทำการใช้หรือทำการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรอง

เมื่อผู้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้กระทำการที่เป็นการแสดงออกอย่างสำคัญว่าเป็นผู้ถือใบรับรอง บุคคลผู้นั้นจะถูกผูกพันตามเงื่อนไขในข้อตกลงของผู้ถือใบรับรอง โดยปรกติ RPA จะมีรายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขการรับประกัน ข้อจำกัดความรับผิด และรายละเอียดอื่นๆ เช่นเดียวกับ CPS อย่างไรก็ตาม RPA จะใช้ภาษาที่ผู้ถือใบรับรองรับรู้ได้ว่า (1) ผู้ถือใบรับรองได้เข้าสู่ข้อมูลที่มีความสำคัญที่จะใช้ในการตัดสินใจเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรอง (2) ยอมรับที่จะผูกพันตามเงื่อนไขของ CPS และ (3) เป็นความรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวของผู้ถือใบรับรองที่จะตัดสินใจเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรอง เงื่อนไขใน RPA จะควบคุมเกี่ยวกับประเภท ความเป็นไปได้และความเพียงพอของสิทธิไต่เบี่ยของผู้ถือใบรับรองต่อผู้ประกอบการรับรอง²

¹ Michael J. Osty and Micheal J. Pulcanio, “The Liabilities to relying Third Parties”, *John Marshall Journal of Computer and Information Law*, Vol. XVII, No.3 Spring 1999, p. 977

² Michael J. Osty and Micheal J. Pulcanio, *Id.*, p. 977

อย่างไรก็ตามข้อตกลงภายใต้ CPS และ RPA นี้ เป็นข้อตกลงที่ผู้ประกอบการรับรอง จัดทำฝ่ายเดียวเกี่ยวกับมาตรฐานขั้นต่ำและข้อจำกัดความรับผิดชอบขั้นสูง เว้นแต่กฎหมายลายมือชื่อ ดิจิตอลจะกำหนดเป็นอย่างอื่น CPS และ RPA คือข้อกำหนดฝ่ายเดียวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ประกอบการรับรองและผู้ใช้ใบรับรอง

นอกจาก CPS และ RPA แล้ว กฎหมายลายมือชื่อดิจิตอลยังอาจกำหนดเกี่ยวกับเรื่อง การรับประกันของผู้ประกอบการรับรองที่มีต่อผู้ใช้ใบรับรอง อย่างเช่นการรับประกันว่าข้อความ ภายในใบรับรองและที่ใบรับรองอ้างถึงมีความถูกต้อง เป็นต้น รวมไปถึงอาจกำหนดถึงความรับผิดชอบ ของผู้ประกอบการรับรองต่อผู้ใช้ใบรับรอง ในกรณีที่ผู้ประกอบการรับรองไม่ได้กระทำตามหน้าที่ หรือปฏิบัติผิดไปจากหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายลายมือชื่อดิจิตอลอีกด้วย

4.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถือใบรับรองกับผู้ใช้ใบรับรอง

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถือใบรับรองกับผู้ใช้ใบรับรองนั้น จะมีลักษณะของการทำธุรกรรมหรือนิติกรรมสัญญาตามปรกติ กล่าวคือ เมื่อฝ่ายหนึ่งได้ทำคำเสนอพร้อมลงลายมือชื่อ แล้วทำการจัดส่งคำเสนอดังกล่าวให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายที่รับคำเสนอก็จะต้องทำการตรวจสอบถึงความน่าเชื่อถือของคำเสนอและลายมือชื่อดังกล่าวตามวิธีปฏิบัติในทางการค้าและกฎหมายในปัจจุบัน เช่น เดียวกันกับเมื่อผู้ถือใบรับรองทำคำเสนอพร้อมลงลายมือชื่อดิจิตอลส่งมาให้แก่ผู้ใช้ใบรับรอง (Relying party) ผู้ใช้ใบรับรองก็จะต้องทำการตรวจสอบถึงความน่าเชื่อถือของคำเสนอและลายมือชื่อดิจิตอลดังกล่าว โดยการใช้ใบรับรองที่ผู้ประกอบการรับรองหนึ่งเป็นผู้ออกและทำการเผยแพร่ ในกรณีที่ผู้ถือใบรับรองซึ่งถูกระบุว่าลงลายมือชื่อดิจิตอลกับผู้ถือลายมือชื่อดิจิตอลที่แท้จริง เป็นคนเดียวกันและผู้ใช้ใบรับรองตัดสินใจที่จะเข้าเกี่ยวข้องในธุรกรรมหรือนิติกรรมสัญญาดังกล่าวนี้ ผู้ถือใบรับรองและผู้ใช้ใบรับรองจะมีความสัมพันธ์ สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบตามข้อความ ในธุรกรรมหรือนิติกรรมสัญญาดังกล่าวและหลักกฎหมายสัญญาที่เกี่ยวข้อง แต่ถ้าเป็นในกรณีตรงกันข้ามความสัมพันธ์ในทางสัญญาระหว่างผู้ถือใบรับรองกับผู้ใช้ใบรับรองก็จะยังไม่เกิดขึ้น ส่วน จะเกิดจากความผิดพลาดของฝ่ายใด และแต่ละฝ่ายจะมีความรับผิดชอบอย่างไร เป็นประเด็นที่จะต้อง พิจารณากันต่อไปตามข้อเท็จจริงในแต่ละกรณี

4.2 หน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับลายมือชื่อดิจิทัล

เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบความสัมพันธ์ในชั้นต้นระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ มาแล้ว ต่อไป จะได้ทำการศึกษาหน้าที่ของฝ่ายต่างๆ ว่าแต่ละฝ่ายมีหน้าที่อย่างไรในการใช้ลายมือชื่อดิจิทัล และ จากหน้าที่ของแต่ละฝ่ายนี้เองที่จะเป็นตัวกำหนดถึงความรับผิดชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะขอแยกพิจารณาหน้าที่ของแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องดังนี้

4.2.1 หน้าที่ของผู้ประกอบการรับรอง

องค์กรผู้ประกอบการรับรองเป็นหน่วยงานหรือองค์กรที่มีบทบาทที่สำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นในการใช้ลายมือชื่อดิจิทัล จากบทบาทในการเป็นบุคคลที่สามที่ไว้วางใจได้ (Trusted Third Party) ที่รับหน้าที่ในการออกใบรับรองให้แก่ผู้ลงลายมือชื่อหรือผู้ถือใบรับรอง ทำให้ผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติดังนี้

4.2.1.1 หน้าที่ในการใช้ระบบที่เชื่อถือได้ (use trustworthy system)

หน้าที่ในข้อนี้ถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญในการดำเนินการเป็นผู้ประกอบการรับรอง ในกฎหมายของหลายประเทศรวมทั้งหลายๆ มลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ใช้ระบบใบอนุญาตในการกำกับดูแลผู้ประกอบการรับรอง ได้กำหนดให้การใช้ระบบที่เชื่อถือได้เป็นเงื่อนไขในการให้ใบอนุญาต หรือเป็นหน้าที่พื้นฐานของผู้ประกอบการรับรองที่ได้รับอนุญาต โดยผู้ประกอบการรับรองจะต้องใช้ระบบที่เชื่อถือได้ (1) ในการออก ระเบียบการใช้ชั่วคราว หรือเพิกถอนใบรับรอง (2) ในการประกาศเผยแพร่หรือแจ้งการออก ระเบียบการใช้ชั่วคราว หรือเพิกถอนใบรับรอง และ (3) ในการสร้างกฎเกณฑ์ส่วนตัว³ แม้แต่ในหลายๆ ประเทศหรือหลายๆ มลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีได้ใช้ระบบใบอนุญาตในการกำกับดูแลผู้ประกอบการรับรองก็ยังกำหนดให้การใช้ระบบที่เชื่อถือได้เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการรับรอง การใช้ระบบที่เชื่อถือได้จึงเป็นหน้าที่พื้นฐานของผู้ประกอบการรับรองที่ได้ถูกบัญญัติไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับลายมือชื่อดิจิทัลในทุกๆ ประเทศ รวมทั้งทุกๆ มลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีบัญญัติเกี่ยวกับผู้ประกอบการรับรอง สำหรับคำว่า "ระบบที่เชื่อถือได้" (Trustworthy System) ใน Digital Signature Guidelines ของ American Bar Association (ABA) ได้ให้ความหมายไว้ในหัวข้อ 1.35 ดังนี้

"1.35 ระบบที่เชื่อถือได้"

อุปกรณ์ Hardware และ Software ของเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงวิธีปฏิบัติ

ที่

³ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-301 (1)

- (1) มีความปลอดภัยอย่างสมเหตุสมผลต่อการบุกรุกและการนำไปใช้โดยไม่ถูกต้อง
- (2) จัดหาความไว้วางใจที่สมเหตุสมผลของควมมีเพียงพอที่จะนำไปใช้ ความน่าเชื่อถือ และการปฏิบัติที่ถูกต้อง
- (3) ที่มีเหตุผลเหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้ตั้งใจ และ
- (4) เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในเรื่องของความปลอดภัย⁴

ส่วนใน Draft Guide to Enactment of the UNCITRAL Model Law on Electronic Signature ของ United Nations Commission on International Trade Law Working Group on Electronic Commerce นอกจากจะกำหนดให้ผู้ประกอบการรับรองใช้ระบบที่เชื่อถือได้แล้ว ยังรวมไปถึงการใช้วิธีปฏิบัติ และทรัพยากรบุคคลที่เชื่อถือได้ โดยกำหนดไว้ใน Article 9 (1) (f) และได้กำหนดปัจจัยที่ใช้พิจารณาไว้ใน Article 10 ดังนี้

“มาตรา 10 ความน่าเชื่อถือไว้วางใจ

สำหรับจุดประสงค์ในมาตรา 9 (1)(F) ในการหาข้อสรุปหรือหาขอบเขตของระบบ วิธีปฏิบัติ และทรัพยากรบุคคล ที่ใช้โดยผู้จัดหาบริการเกี่ยวกับการรับรองว่าเป็นที่น่าเชื่อถือ ในใช้ปัจจัยเหล่านี้ในการพิจารณา

- (a) แหล่งเงินทุนและทรัพยากรบุคคล รวมถึงสินทรัพย์สินที่มี
- (b) คุณภาพของระบบ Hardware และ Software
- (c) วิธีปฏิบัติในการออกใบรับรอง วิธีการสมัครเพื่อขอใบรับรอง และการรักษาเอกสารต่างๆ รวมถึงใบรับรอง
- (d) ความเพียงพอของข้อมูลที่ใช้ในการระบุตัวผู้ลงลายมือชื่อในใบรับรอง และต่อผู้ใช้ใบรับรอง
- (e) วางข้อกำหนดและขอบเขตของการตรวจสอบโดยหน่วยงานอิสระ

---

⁴ Information Security Committee, Electronic Commerce Division, Digital Signature Guidelines: Legal Infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce. Id., Section 1.35, p.68

“1.35 Trustworthy system

Computer hardware, software, and procedures that:

- (1) are reasonably secure from intrusion and misuse;
- (2) provide a reasonably reliable level of availability, reliability and correct operation;
- (3) are reasonably suited to performing their intended functions; and
- (4) adhere to generally accepted security principles.”

(f) คำแถลงการในเรื่องของความน่าเชื่อถือโดยรัฐ หน่วยงานที่ได้รับการแต่งตั้งหรือผู้จัดหาบริการเกี่ยวกับการรับรองที่มีหน้าที่ หรือแบบแผนที่เคยปฏิบัติกันมา

(g) ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง”⁵

ในส่วนของทรัพยากรบุคคลนั้น ผู้ประกอบการรับรองจะต้องจ้างผู้ปฏิบัติงานเฉพาะบุคคลที่ไม่เคยกระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรืออาชญากรรมที่เกี่ยวกับการฉ้อโกง ปลอมแปลงเอกสารหรือการหลอกลวง⁶ ทั้งยังต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมและเพียงพอ⁷ ซึ่งหน้าที่นี้ก็คือข้อกำหนดให้ผู้ประกอบการรับรองต้องจ้างพนักงานที่มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับลายมือชื่อดิจิทัล รวมทั้งต้องไม่เป็นผู้เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกง ปลอมแปลงเอกสาร หรือการหลอกลวงใดๆ รวมไปถึงตัวผู้ประกอบการรับรองเองก็ต้องไม่เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกง หลอกลวงต้มตุ๋น ปลอมแปลงเอกสาร จึงได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเป็นผู้ประกอบการรับรองได้ เพื่อเป็นหลักประกันถึงความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการรับรอง

⁵ United Nations, Draft Guide to Enactment of the UNCITRAL Model Law on Electronic Signature (A/CN.9/WG.IV/WP.88), *Id.*, pp. 8-9

“Article 10. Trustworthiness

For the purposes of article 9(1)(f), in determining whether, or to what extent, any systems, procedures and human resources utilized by a certification service provider are trustworthy, regard may be had to the following factors:

- (a) financial and human resources, including existence of assets;
- (b) quality of hardware and software systems;
- (c) procedures for processing of certificates and applications for certificates and retention of records;
- (d) availability of information to signatories identified in certificates and to potential relying parties;
- (e) regularity and extent of audit by an independent body;
- (f) the existence of a declaration by the State, an accreditation body or the certification service provider regarding compliance with or existence of the foregoing; or
- (g) any other relevant factor.”

⁶ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-201 (1)(b)

⁷ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-201 (1)(c)

เชื่อถือ คือ

จุดประสงค์ของการกำหนดให้ผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่ใช้ระบบที่น่า

- การรักษาความลับ (Confidentiality) ข้อมูลต่างๆ จะไม่ถูกเปิดเผยต่อผู้ที่ไม่มิสิทธิ (unauthorized persons)
- การรักษาความถูกต้องของข้อมูล (Integrity) เพื่อรักษาความมั่นคงของข้อมูล จากการสร้าง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือทำลายโดยไม่มิสิทธิ (unauthorized)
- ความพร้อมที่จะใช้ได้ (Availability) เพื่อให้ผู้ใช้ที่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ถูกปฏิเสธการเข้าถึงข้อมูลหรือแหล่งของข้อมูล และ
- การใช้ที่ชอบด้วยกฎหมาย (Legitimate use) เพื่อให้แหล่งข้อมูลถูกใช้โดยผู้ที่ได้รับอนุญาตและในทางที่ได้รับอนุญาต⁸

อย่างไรก็ตามระดับความน่าเชื่อถือของระบบคอมพิวเตอร์ขึ้นอยู่กับระดับปลอดภัยหรือความน่าเชื่อถือ และไม่สามารถที่จะสรุปถึงความปลอดภัยในลักษณะเด็ดขาดได้ เนื่องจากว่าระบบใดๆ ก็ตามที่อ้างว่ามีความปลอดภัยก็มักจะมีระบบที่มีความปลอดภัยยิ่งกว่าอยู่เสมอ แต่อาจจะไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น การพิจารณาว่าระบบใดมีระดับความปลอดภัยที่สมเหตุผล จึงควรอยู่บนพื้นฐานของ (1) มีระบบที่มีความปลอดภัยหรือน่าเชื่อถือยิ่งกว่าอยู่หรือไม่ (2) ถ้ามีระบบที่มีความปลอดภัยหรือน่าเชื่อถือยิ่งกว่า ต้นทุนในการจัดหาระบบดังกล่าวเหมาะสมกับสภาพของความเสี่ยงที่จะนำมาใช้ป้องกันหรือไม่ และจากการที่ผู้ประกอบการรับรองมีความสัมพันธ์กับผู้ถือใบรับรองในลักษณะความสัมพันธ์ทางสัญญา (Contractual relationship) ผู้ประกอบการรับรองและผู้ถือใบรับรองจึงสามารถที่จะทำความตกลงเกี่ยวกับการใช้ระบบที่น่าเชื่อถือนี้ได้ เว้นแต่จะได้บัญญัติเป็นการห้ามไว้โดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับลายมือชื่อดิจิทัลของประเทศนั้นๆ

รายละเอียดของระบบ วิธีปฏิบัติ และทรัพยากรบุคคลที่น่าเชื่อถือที่ผู้ประกอบการรับรองนำมาใช้ในการปฏิบัติงานนี้ จะต้องทำการเปิดเผยให้ผู้ลงลายมือชื่อดิจิทัลหรือผู้ถือใบรับรองสามารถและผู้ใช้ใบรับรองทราบโดยการระบุในถ้อยแถลงแนวทางปฏิบัติในการออกใบรับรอง (Certification Practice Statement หรือ CPS) และในข้อตกลงของผู้ใช้ใบรับรอง (Relying Party Agreement หรือ RPA) ถ้ามี อย่างไรก็ตามเว้นรายละเอียดเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยภายในที่มีความสำคัญมากๆ และไม่ควรถูกเปิดเผยต่อสาธารณะชน เช่น วิธีการป้องกัน

⁸ Information Security Committee, Electronic Commerce Division, Digital Signature Guidelines: Legal Infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce. Id., p.69

หรือรายละเอียดของระบบที่ใช้ป้องกันการบุกรุกเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ประกอบการรับรอง วิธีการป้องกันภัยอันตรายที่ส่วนตัวของผู้ประกอบการรับรอง เป็นต้น แต่ต้องมีการจัดทำรายละเอียดไว้เป็นเอกสารต่างหากเพื่อใช้ในการตรวจสอบในกรณีที่เหมาะสม เช่น การตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่ให้ใบอนุญาตประกอบกิจการผู้ประกอบการรับรอง หรือการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) หรือการตรวจสอบโดยหน่วยงานอิสระภายนอก เป็นต้น

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการใช้ระบบที่น่าเชื่อถือของผู้ประกอบการรับรองก็คือ ผู้ประกอบการรับรองจะต้องสร้างและป้องกันภัยอันตรายที่ส่วนตัวของตน โดยใช้ระบบที่น่าเชื่อถือและจัดระบบการระวังป้องกันการสูญหาย ถูกเปิดเผย การแก้ไข และการใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตของภัยอันตรายที่ส่วนตัวของตน

4.2.1.2 หน้าที่ในการจัดทำถ้อยแถลงแนวทางปฏิบัติในการออกใบรับรอง (Certification Practice Statement หรือ CPS)

หน้าที่ที่สำคัญประการต่อมาก็คือการจัดทำ “ถ้อยแถลงแนวทางปฏิบัติในการออกใบรับรอง” (Certification Practice Statement หรือ CPS) ซึ่งเป็นถ้อยแถลงเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติของผู้ประกอบการรับรองในการออกใบรับรอง⁹ CPS มาจากคำประกาศของผู้ประกอบการรับรองในรายละเอียดของระบบ วิธีการปฏิบัติ และทรัพยากรบุคคลที่เชื่อถือได้ของตน และวิธีปฏิบัติในการดำเนินงานและวิธีการที่ใช้สนับสนุนในการออกใบรับรอง CPS ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาระหว่างผู้ประกอบการรับรองและผู้ถือใบรับรอง CPS ประกอบด้วยเอกสารหลายชนิด ที่เป็นส่วนรวมของกฎหมายมหาชน สัญญาระหว่างเอกชน และคำประกาศของผู้ประกอบการรับรองต่างๆ CPS จะช่วยให้ผู้ลงลายมือชื่อหรือผู้ถือใบรับรองและผู้ใช้ใบรับรองสามารถพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือในการออกใบรับรองของผู้ประกอบการรับรอง

รูปแบบที่ชัดเจนของการจัดทำ CPS ตามกฎหมายก็คือให้ผู้ประกอบการรับรองจะแจ้งถึงความสัมพันธ์ของตน เช่น เมื่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรองเกิดขึ้น สัญญาดังกล่าวจะทำให้ CPS ใช้บังคับได้ หน้าที่ของผู้ประกอบการรับรองต่อผู้ใช้ใบรับรองก็จะต้องอยู่บนพื้นฐานที่ผู้ประกอบการรับรองได้แสดงออกไว้ ซึ่งรวมถึง CPS ด้วย

CPS จะแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิ และหน้าที่ของแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (โดยปกติจะมี 3 ฝ่ายคือ (1) ผู้ประกอบการรับรอง (2) ผู้ถือใบรับรอง และ (3) ผู้ใช้ใบรับรอง) ซึ่งจะเกิดขึ้นตลอดวงจรของใบรับรอง (แสดงในแผนภูมิ 4-1) โดย CPS ควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้¹⁰

⁹ Ibid., Section 1.8, p. 39

¹⁰ Warwick Ford and Michael S. Baum, *Id.*, pp. 368-396

4.2.1.2.1 พื้นฐานของการปฏิบัติงานเกี่ยวกับใบรับรอง (Foundation for Certification Operations)

- (1) ระดับของการบริการ (Level of Service) การจำแนกถึงระดับของการบริการที่ผู้ประกอบการรับรองมีบริการให้แก่ผู้ถือใบรับรอง โดยอาจจะเป็นระดับของความน่าเชื่อถือของใบรับรอง เช่น ใบรับรองระดับที่หนึ่งอาจจะมีวิธีการตรวจตัวผู้ถือใบรับรองโดยการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปถึงตัวผู้ถือใบรับรองเท่านั้น ส่วนในใบรับรองระดับที่สองอาจจะต้องมีการตรวจสอบบัตรประชาชนเพิ่มเติม เป็นต้น
- (2) รูปแบบของใบรับรอง (Certificate Format) เป็นการบอกให้ผู้ถือใบรับรองและผู้ใช้ใบรับรองทราบว่า ใบรับรองที่ออกโดยผู้ประกอบการรับรองใช้รูปแบบใด หรือใช้รูปแบบที่เป็นมาตรฐานสากลของใคร ในปัจจุบันรูปแบบที่เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับคือ X.509 Format
- (3) โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการรับรอง (Certification Authority Relationship Structure) เป็นการบอกถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการรับรอง ว่าใช้โครงสร้างใด มีความสัมพันธ์กับผู้ประกอบการรับรองอื่นอย่างไร และตัวผู้ประกอบการรับรองผู้ออก CPS อยู่ส่วนใดของโครงสร้าง
- (4) การใช้ชื่อ (Naming) คือการระบุว่าผู้ประกอบการรับรองใช้วิธีการใดในการระบุชื่อของตัวเองและผู้ประกอบการรับรองเองและตัวผู้ถือใบรับรอง ซึ่งมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบันคือ X.500 Standard
- (5) การเผยแพร่สู่สาธารณะและสถานที่ในการจัดเก็บข้อมูลหรือเอกสารที่ต้องเผยแพร่ (Publication and Repository) การเผยแพร่ใบรับรองและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น การเผยแพร่รายชื่อใบรับรองที่ถูกเพิกถอน (Certificate Revocation List หรือ CRL) หรือการเผยแพร่ CPS เป็นต้น รวมทั้งผู้ประกอบการรับรองจะต้องจัดทำที่จัดเก็บข้อมูลหรือเอกสารที่ต้องเผยแพร่งดงกล่าวให้ประชา

ชนหรือผู้ถือใบรับรองหรือผู้ใช้ใบรับรองสามารถเข้าถึง
ได้สะดวกโดยทางเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ และตลอดเวลา

- (6) ขอบเขตของการรับรอง (Inter-domain Certification) ในระบบ PKI เปิด ผู้ประกอบการรับรองจะต้องกำหนดขอบเขตของการรับรองหรือขอบเขตของการใช้ใบรับรอง (เช่น ใช้เพื่อการธุรกิจ หรือเพื่อการเงิน เป็นต้น) ทั้งยังจะต้องกำหนดแนวทางในการพิจารณาถึงหน้าที่และระดับของความปลอดภัยหรือความน่าเชื่อถือที่ใช้ในการเปรียบเทียบ
- (7) สิทธิในการสืบสวนเกี่ยวกับการสูญเสียความปลอดภัย (Right to Investigate Compromises) เนื่องจากผู้ประกอบการรับรองมีสิทธิในการสืบสวนเกี่ยวกับการสูญเสียความปลอดภัยของระบบที่น่าเชื่อถือได้ของผู้ประกอบการรับรอง ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการรับรอง CPS จึงต้องระบุถึงอำนาจอย่างชัดเจนในการสอบสวนที่ยื่นหยุ่นและถูกต้อง
- (8) ความน่าเชื่อถือและความปลอดภัย (Trustworthiness and Security) ในฐานะที่เป็นบุคคลที่สามที่สามารถไว้วางใจได้ (Trusted Third Party) ผู้ประกอบการรับรองจึงจำเป็นต้องนำเชื่อถือ ผู้ประกอบการรับรองต้องใช้เทคโนโลยี วิธีปฏิบัติและทรัพยากรบุคคลที่มีระดับความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือที่มีเหตุผลเหมาะสม ซึ่งรวมเรียกว่า “ระบบที่น่าเชื่อถือ” และต้องแสดงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องใน CPS ด้วย
- (9) ความรับผิดชอบทางการเงิน (Financial Responsibility) ผู้ประกอบการรับรองจะต้องสามารถชำระหนี้ได้ ซึ่งจะต้องมีแหล่งการเงินที่เพียงพอที่จะใช้ในการดำเนินงานและกระทำการตามหน้าที่ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งยังจะต้องมีเหตุผลที่เหมาะสมที่จะสามารถรองรับความเสี่ยงจากความรับผิดชอบที่จะเกิดขึ้นจากผู้ถือใบรับรองและผู้ใช้ใบรับรอง รวมไปถึงความรับผิดชอบจากการบริการอื่นๆ ที่ผู้ประกอบการรับรองให้บริการ

- (10) เก็บข้อมูล (Record) คือการจัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ ที่จำเป็นจะต้องใช้ในการออกใบรับรอง ใบรับรอง หรือเอกสารอื่นในการดำเนินงานของผู้ประกอบการรับรอง เพื่อใช้เป็นหลักฐานรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการรับรอง
- (11) การตรวจสอบ (Audit) รายละเอียดเกี่ยวกับตรวจสอบด้านต่าง เช่น ด้านการบัญชี การเงิน เทคโนโลยี กฎหมาย เป็นต้น รวมทั้งแผนงานในการตรวจสอบและผู้ดำเนินการตรวจสอบ
- (12) แผนงานสำหรับเหตุการณ์ผิดปกติในอนาคตและการรับมือกับภัยพิบัติ (Contingency Planing and Disaster Recovery) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญกับผู้ประกอบการรับรองจากหน้าที่ในการป้องกันภัยอันตรายส่วนตัวและการเผยแพร่ใบรับรองและรายชื่อใบรับรองที่ถูกเพิกถอน ผู้ประกอบการรับรองจึงต้องเตรียมการรับมือกับเหตุการณ์ผิดปกติ เช่น ภัยอันตรายส่วนตัวของผู้ประกอบการรับรองรากฐานเกิดสูญหาย หรือเหตุการณ์ที่ทำให้ความน่าเชื่อถือของระบบสูญหายไป เป็นต้น รวมไปถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติผู้ประกอบการรับรองเพื่อเป็นประกันความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการรับรอง
- (13) การเก็บข้อมูลที่เป็นความลับ (Confidential Information) เนื่องมาจากการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ถือใบรับรองก่อนที่จะทำการออกใบรับรอง ทำให้ผู้ประกอบการรับรองจะต้องได้รับข้อมูลบางอย่างของผู้ถือใบรับรองที่อาจจะเป็นความลับหรือมีลักษณะเป็นข้อมูลส่วนตัว ผู้ประกอบการรับรองจึงต้องแสดงถึงวิธีการที่ตนใช้ป้องกันข้อมูลดังกล่าวมิให้ถูกเปิดเผย รวมไปถึงวิธีการป้องกันข้อมูลที่เป็นความลับอื่นๆ เช่น การสร้างคู่มือความปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งจะต้องได้รับการสร้าง เก็บรักษา และจัดส่งอย่างเป็นทางการลับ
- (14) องค์กรลงทะเบียนท้องถิ่น (Local Registration Authority หรือ LRA) LRA คือบุคคลที่เชื่อถือได้ที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากผู้ประกอบการรับรองเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการรับสมัครของใบรับรอง การยอมรับใบรับรองของผู้ถือใบรับรอง หรือในการรับคำร้องขอเกี่ยวกับการระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราว หรือการเพิกถอนใบรับรองจากผู้ถือใบรับรอง รวมไปถึงการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่เป็นและต้องการเป็น LRA ของผู้ประกอบการรับรอง

- (15) การเลิกกิจการ (TERmination of Operations) รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการในการเลิกกิจการของผู้ประกอบการรับรองที่จะใช้เพื่อเป็นการลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นได้
- (16) การกระทำความผิดอาญา (Criminal Activity) CPS จะต้องมีคำเตือนที่ชัดเจนเกี่ยวกับการนำใบรับรองไปใช้ในทางที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ถูกต้องหรือรบกวนการรับรอง หรืออาจจะเสนอเงินรางวัลสำหรับผู้ทำแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรืออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจการของผู้ประกอบการรับรองหรือระบบการใช้จ่ายมือชื่อดิจิทัล

4.2.1.2.2 **วิธีการสมัครเพื่อขอใบรับรอง (Certificate Application Procedures)**

- (1) การสร้างกุญแจรหัสและการป้องกัน (Key Generation and Protection) จะต้องระบุว่าผู้สมัครที่สร้างกุญแจรหัสเอง จะต้องใช้ระบบที่น่าเชื่อถือในการสร้างคู่รหัสกุญแจหรือในกรณีที่ให้ผู้ประกอบการรับรองสร้างให้ จะต้องใช้ระบบที่น่าเชื่อถือในการสร้างคู่กุญแจรหัส และทำการรักษาความปลอดภัยในการจัดส่งกุญแจรหัสส่วนตัวให้ผู้ถือใบรับรอง รวมทั้งต้องแจ้งให้ผู้ถือใบรับรองทราบถึงหน้าที่ในการป้องกันกุญแจส่วนตัวให้สูญเสียนำเชื่อถือ จากการสูญหาย ถูกเปิดเผย หรือปกป้องการนำกุญแจรหัสส่วนตัวไปใช้โดยไม่มีอำนาจ

- (2) ความถูกต้องของข้อมูลที่นำมาใช้ในการสมัครขอรับใบรับรอง (Validation of Certificate Applications) วิธีการตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูลคือหน้าที่หลักของผู้ประกอบการรับรอง จึงต้องกำหนดให้ผู้สมัครใช้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์และผู้ประกอบการรับรองต้องการเท่านั้นในการสมัคร รวมไปถึงวิธีการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลดังกล่าวโดยผู้ประกอบการรับรอง
- (3) ค่าบริการ (fee) ผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการเปิดเผยถึงค่าบริการในการขอให้ออกใบรับรอง รวมถึงค่าบริการอื่นๆ ที่เป็นบริการเสริม เพื่อให้เกิดความโปร่งใส

4.2.1.2.3 การออกใบรับรอง (Certificate Issuance)

- (1) คำรับรองของผู้ประกอบการรับรองต่อผู้ถือใบรับรอง (Certification Authority's Representations to Subscriber) เมื่อผู้ประกอบการรับรองได้ทำการออกใบรับรองแล้ว ผู้ประกอบการรับรองสัญญากับผู้ถือใบรับรองที่ปรากฏชื่อในใบรับรองว่า 1.ไม่มีความผิดพลาดในการแสดงข้อเท็จจริงใดในรับรองที่รู้หรือเกิดจากผู้ประกอบการรับรอง 2. ไม่มีความผิดพลาดในรับข้อมูลจากการสมัครเพื่อขอใบรับรองโดยผู้ประกอบการรับรองซึ่งเกิดจากการใช้ผิดพลาดจากการที่มิได้ใช้ความระมัดระวังอย่างสมเหตุผลในการสร้างใบรับรอง 3. ใบรับรองมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดใน CPS 4. จะทำการระงับการใช้ชั่วคราวหรือเพิกถอนใบรับรองทันทีที่เมื่อเกิดเหตุการณ์ตามที่กำหนดไว้ และ 5. จะต้องแจ้งถึงข้อเท็จจริงใดๆ ที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือของใบรับรองที่ตนออก
- (2) คำรับรองของผู้ประกอบการรับรองต่อผู้ใช้ใบรับรอง (Certification Authority's Representations to Relying Party) เมื่อผู้ประกอบการรับรองได้ทำการออกใบรับรองแล้ว ผู้ประกอบการรับรองแสดงออกกับผู้ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับใบรับรองหรือผู้ใช้ใบรับรองว่า 1. ข้อมูลทั้งหมดที่ปรากฏในใบรับรองเป็นความจริง เว้นแต่จะระบุไว้เป็น

อย่างอื่นในใบรับรอง และ 2. ผู้ประกอบการรับรองได้ใช้วิธีการที่ปรากฏใน CPS ในการออกใบรับรอง

4.2.1.2.4 การยอมรับใบรับรอง (Certificate Acceptance)

- (1) คำรับรองของผู้ถือใบรับรองในการยอมรับใบรับรอง (Representations Subscriber upon Acceptance) เมื่อผู้ถือใบรับรองยอมรับใบรับรองจะเป็นการให้สัญญาต่อผู้ประกอบการรับรอง ผู้ถือใบรับรองผู้อื่นและผู้ใช้ใบรับรองว่า 1. ลายมือชื่อดิจิทัลที่สร้างโดยกุญแจรหัสส่วนตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับกุญแจรหัสสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรอง เป็นลายมือชื่อดิจิทัลของผู้ถือใบรับรอง 2. บุคคลผู้ไม่มีสิทธิจะไม่มีวันเข้าถึงกุญแจรหัสส่วนตัวได้ 3. ข้อเท็จจริงทั้งหมดที่ผู้ถือใบรับรองแสดงต่อผู้ประกอบการรับรองและได้ปรากฏในใบรับรองเป็นความจริง 4. ใบรับรองจะใช้เฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุญาตหรือถูกกฎหมาย และ 5. ผู้ถือใบรับรองคือผู้ใช้ระดับสุดท้าย (End-user) มิใช่ผู้ประกอบการรับรองและจะไม่ใช้กุญแจรหัสส่วนตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับกุญแจรหัสสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองทำการลงลายมือชื่อในใบรับรองอื่นใดหรือรายชื่อใบรับรองที่ถูกเพิกถอนในฐานะผู้ประกอบการรับรอง เว้นแต่จะปรากฏอย่างชัดเจนในข้อตกลงระหว่างผู้ประกอบการรับรองและผู้ถือใบรับรอง ทั้ง CPS จะต้องระบุว่าโดยการยอมรับใบรับรองของ ผู้ถือใบรับรอง ผู้ถือใบรับรอง 1. รับรู้ว่าผู้ถือใบรับรองตกลงในข้อกำหนดและเงื่อนไขที่มีใน CPS หรือในเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ในข้อตกลงระหว่างผู้ประกอบการรับรองและผู้ถือใบรับรอง และ 2. ผู้ถือใบรับรองมีหน้าที่จะต้องปกป้องรักษากุญแจรหัสส่วนตัว ไม่ให้สูญหาย ถูกเปิดเผย แก่ใจ หรือถูกนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
- (2) การรับประกันความเสียหายของผู้ถือใบรับรอง (Indemnity by Subscriber) จะต้องระบุใน CPS ว่าผู้ถือใบรับรองมีหน้าที่ในการป้องกันรักษากุญแจรหัสส่วนตัว

และรับรองว่าข้อความที่แสดงออกต่อผู้ประกอบการรับรองและปรากฏในใบรับรองเป็นความจริง

- (3) การเผยแพร่ (Public) ผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่ในการเผยแพร่ใบรับรองเมื่อใบรับรองได้ถูกยอมรับโดยผู้ถือใบรับรอง

4.2.1.2.5 การใช้ใบรับรองเพื่อตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัล (Use of Certificate for Digital Signature Verification)

- (1) ขบวนการในการตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัล (Digital Signature Verification Process) CPS ต้องระบุถึงวิธีการและเงื่อนไขในการตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัลโดยใช้ใบรับรองของตน ซึ่งถ้าถูกต้องก็จะได้รับการรับประกันถึงความถูกต้องในเรื่องต่างๆ ตามการรับประกันที่ปรากฏใน CPS
- (2) หนังสือและลายมือชื่อ (Writing and Signature) ต้องระบุถึงสถานะของข้อมูลที่ได้ทำการลงลายมือชื่อ ว่าได้รับการยอมรับว่าเป็นหนังสือหรือมีการลงลายมือชื่อตามกฎหมายอย่างน้อยเพียงใด

4.2.1.2.6 การระงับการใช้และการเพิกถอนใบรับรอง (Certificate Suspension and Revocation)

ต้องกำหนดถึงวิธีการและเงื่อนไขในการแจ้งการระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราว หรือการร้องขอให้เพิกถอนใบรับรอง รวมทั้งวิธีการ เงื่อนไขหรือพฤติกรรมที่ผู้ประกอบการรับรองจะทำการระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราวหรือทำการเพิกถอนใบรับรองของผู้ถือใบรับรองโดยปราศจากการร้องขอจากผู้ถือใบรับรอง

4.2.1.2.7 การรับประกันและข้อจำกัดความรับผิด (Warranties and Limitations of Liability)

- (1) การรับประกัน (Warranties) ผู้ประกอบการรับรองจะต้องเปิดเผยถึงรายละเอียดการรับประกันความถูกต้องของข้อมูลของตน ว่าครอบคลุมเพียงใด

- (2) ข้อสงวนสิทธิและข้อจำกัดเกี่ยวกับหน้าที่ (Disclaimers and Limitations on Obligations) ผู้ประกอบการรับรองจะต้องเปิดเผยถึงข้อสงวนสิทธิและข้อจำกัดเกี่ยวกับหน้าที่ในการออกใบรับรองของตน เพื่อให้ผู้ใช้ใบรับรองทราบถึงสถานะในเรื่องสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของตนในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองและใช้ใบรับรอง
- (3) ข้อจำกัดของความเสียหายและการสูญเสีย (Damage and Loss Limitation) ผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการเปิดเผยถึงข้อจำกัดของความเสียหายและการสูญเสียที่เกิดจากการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองหรือใช้ใบรับรองของผู้ใช้ใบรับรอง ที่ผู้ใช้ใบรับรองสามารถที่จะเรียกร้องให้ผู้ประกอบการรับรองชดใช้ในความเสียหายที่เกิดขึ้นได้
- (4) การปฏิเสธความสัมพันธ์แบบการดูแลผลประโยชน์ (No Fiduciary Relationship) ผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการแจ้งให้ประชาชนทราบว่าตนมิได้มีความสัมพันธ์กับผู้ถือใบรับรองในฐานะที่เป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ และมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องในนิติสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ถือใบรับรองและผู้ใช้ใบรับรอง

4.2.1.2.8 ข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Miscellaneous Provision)

- (1) การขัดกันของข้อกำหนด (Conflict of Provision) ในกรณีที่ข้อกำหนดใน CPS ขัดกัน ผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำให้ชัดเจนว่าจะใช้ข้อกำหนดใด
- (2) กฎหมายที่ใช้บังคับ (Governing Law) ผู้ประกอบการรับรองจะต้องแจ้งให้กับผู้ถือใบรับรองและผู้ใช้ใบรับรองทราบว่า กฎหมายที่ใช้บังคับในความสัมพันธ์ระหว่างกันนั้นใช้กฎหมายของประเทศใดหรือกฎหมายใดบังคับ
- (3) วิธีการระงับข้อพิพาท (Dispute Resolution) ในกรณีที่เกิดข้อพิพาทขึ้นจะต้องใช้วิธีการใดในการระงับข้อพิพาทดังกล่าว
- (4) วิธีการเปลี่ยนวิธีปฏิบัติ (Change Procedures) ในการเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ

รับรองนั้นจะใช้วิธีการใด มีผลเมื่อใด และจะแจ้งให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องทราบได้อย่างไร รวมไปถึงวิธีการในการลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างไร

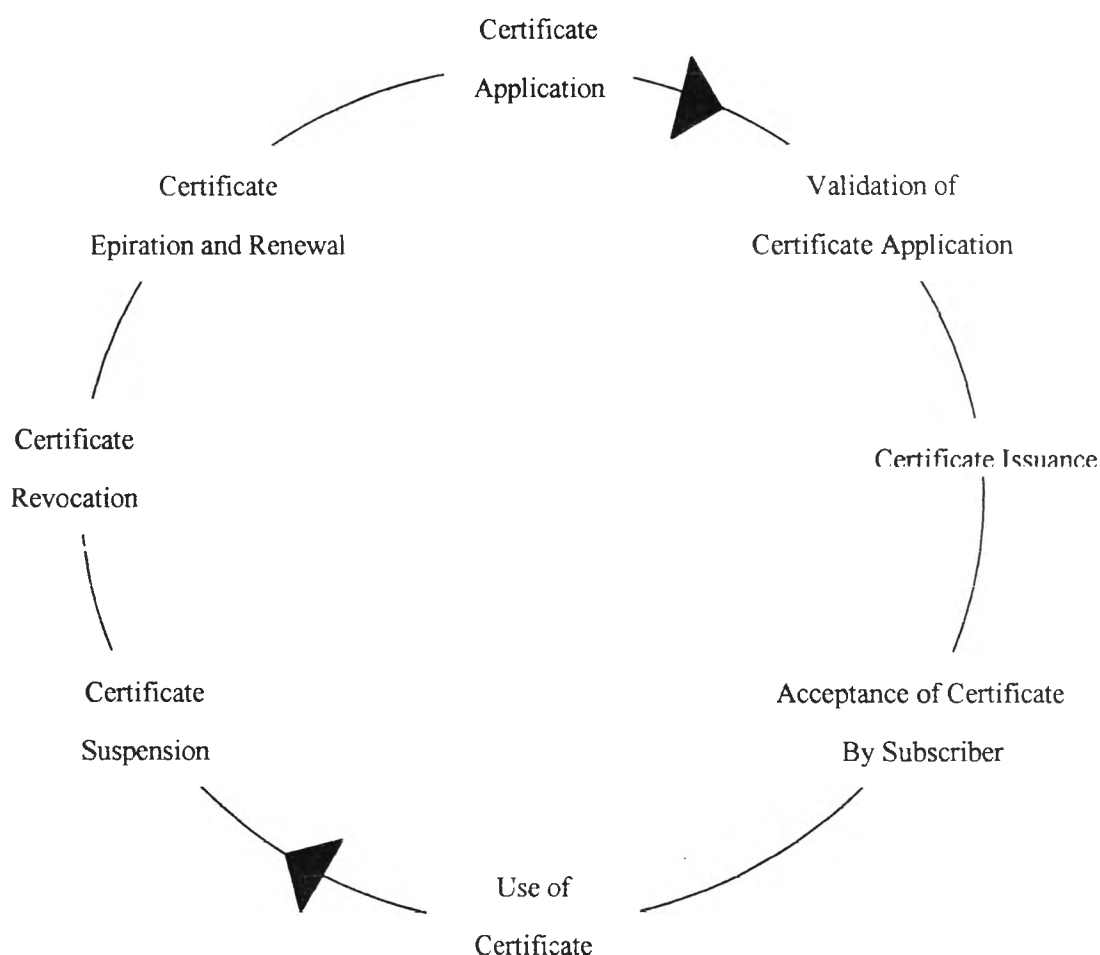
4.2.1.2.9 ทิศทางในการปฏิบัติในอนาคต (Ongoing Evolution)

- (1) ความสอดคล้อง (Harmonization) ในอนาคตผู้ประกอบการรับรองมีวิธีการที่จะปฏิบัติในสอดคล้องกับกฎระเบียบ ข้อกำหนด กฎหมายหรือมาตรฐานที่เกิดขึ้นใหม่ๆ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศในอนาคตได้อย่างไร
- (2) ทิศทางของการพาณิชย์และกฎหมาย (Commercial and Legislative/Regulation Directions) เนื่องจากว่าข้อกำหนดเกี่ยวกับลายมือชื่อดิจิทัลยังไม่เป็นที่แน่ชัดและยังต้องการพัฒนาอีกมาก จึงต้องมีกฎหมายใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องออกมามากในอนาคต รวมไปถึงทิศทางของการพาณิชย์ที่พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ จึงต้องมีแนวทางการเตรียมพร้อมของผู้ประกอบการรับรองถึงทิศทางของการพาณิชย์และกฎหมายในอนาคต

CPS จะผูกพันไปถึงผู้ใช้ใบรับรอง แม้ว่าผู้ใช้ใบรับรองจะมีได้เป็นคู่สัญญากับผู้ประกอบการรับรอง แต่ผู้ประกอบการรับรองจะได้ระบุใน CPS หรือตัวใบรับรองเองว่า ถ้าผู้รับข้อมูลหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ประสงค์จะใช้ใบรับรอง จะถือเป็นผู้ใช้ใบรับรองและจะต้องยอมรับผูกพันตามเงื่อนไขที่ปรากฏในใบรับรองและ CPS ซึ่งเมื่อผู้รับข้อมูลหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ได้กระทำการที่เป็นการแสดงออกอย่างสำคัญว่าเป็นผู้ใช้ใบรับรอง เช่น การ Download ใบรับรอง หรือเริ่มทำการตรวจสอบความถูกต้องของใบรับรอง หรือทำการตัดสินใจเข้าเกี่ยวข้องกับลายมือชื่อดิจิทัลที่ต้องใช้ใบรับรองในการตรวจสอบความถูกต้อง เป็นต้น บุคคลผู้นั้นจะถูกผูกพันตามเงื่อนไขที่ปรากฏในใบรับรองและ CPS ทำให้เกิดเป็นข้อตกลงของผู้ใช้ใบรับรอง (Relying Party Agreement หรือ RPA) ขึ้น

4.2.1.3 หน้าที่เกี่ยวกับการรับรอง

หน้าที่หลักโดยตรงที่สำคัญของผู้ประกอบการรับรอง คือ การออกใบรับรองเพื่อใช้ในการตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัล ใบรับรองแต่ละใบจะมีวงจรที่เหมือนกัน (แสดงในแผนภูมิที่ 4-1) ซึ่งในแต่ละช่วงผู้ประกอบการรับรองก็จะมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติดังนี้

แผนภูมิ 4-1¹¹ : วงจรของใบรับรอง (Certificate Life Cycle)

4.2.1.3.1 การออกใบรับรอง (Issue a certificate)

การออกใบรับรองก็คือ การกระทำของผู้ประกอบการรับรองในการสร้างใบรับรองและแจ้งให้แก่ผู้ถือใบรับรองทราบถึงเนื้อหาในใบรับรอง¹² การสร้างใบรับ

¹¹ ที่มา : Warwick Ford and Michael S. Baum, *Id.*, p. 367

¹² Information Security Committee, Electronic Commerce Division, Digital Signature Guidelines: Legal Infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce, *Id.*, Section 1.16, p. 49

รอนั้นรวมไปถึงการลงลายมือชื่อดิจิทัลของผู้ประกอบการรับรองในใบรับรองด้วย ผู้ประกอบการรับรองจะต้องสร้างใบรับรองก่อนที่จะทำการลงลายมือชื่อดิจิทัลในใบรับรอง ในบางกรณีผู้ถือใบรับรองจะเป็นผู้ทำการร่างเนื้อหาของใบรับรองแล้วทำการส่งให้ผู้ประกอบการรับรองตรวจสอบว่ามีเนื้อหาและวิธีการในการร่างตรงกับที่ตนในประกาศใน CPS หรือไม่ โดยผู้ประกอบการรับรองอาจทำการสืบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมแล้วจึงทำการลงลายมือชื่อในใบรับรอง อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่ที่ต้องใช้ระมัดระวังอย่างมีเหตุผลที่จะมั่นใจว่าข้อมูลที่ปรากฏในใบรับรองจะต้องเป็นความจริงและมีความสมบูรณ์¹³ รวมทั้งวิธีที่ใช้ในการสร้างใบรับรองเนื้อหาของใบรับรองจะต้องเป็นไปตามที่ระบุใน CPS ผู้ประกอบการรับรองจึงอาจจะต้องทำการสืบสวนข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับผู้ถือใบรับรองจนแน่ใจถึงความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อเท็จจริงที่ผู้ถือใบรับรองได้แสดงต่อผู้ประกอบการรับรองเพื่อใช้ในการของใบรับรอง

นอกจากนั้นแล้วผู้ประกอบการรับรองยังจะต้องมั่นใจว่าผู้ที่จะปรากฏชื่อเป็นผู้ถือใบรับรองจะต้องเป็นผู้มีสิทธิอย่างแท้จริงในการครอบครองกุญแจรหัสส่วนตัว¹⁴ และกุญแจรหัสส่วนตัวดังกล่าวสามารถใช้ในการลงลายมือชื่อดิจิทัลได้¹⁵ กุญแจรหัสสาธารณะที่จะปรากฏในใบรับรองจะต้องสามารถใช้ในการตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัลที่ทำการสร้างโดยใช้กุญแจรหัสส่วนตัวที่มีความเกี่ยวข้องกันได้¹⁶

หลังจากที่ผู้ประกอบการรับรองได้สร้างใบรับรองเรียบร้อยแล้ว ผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่ที่จะต้องแจ้งแก่ถึงการสร้างและเนื้อหาของใบรับรอง วิธีการแจ้งให้แก่ผู้ถือใบรับรองทราบนี้ทำได้โดยวิธีการจัดส่งใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดส่ง Print-out ของใบรับรองหรือทำการแจ้งและจัดส่งใบรับรองให้ผู้ถือใบรับรองทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต หรือด้วยวิธีการใดก็ตามที่มีเหตุผลและเหมาะสมกับเหตุการณ์ การแจ้งให้แก่ผู้ถือใบรับรองทราบดังกล่าวจะสมบูรณ์เมื่อได้มีการจัดหาวิธีการที่จะทำให้ผู้ถือใบรับรองสามารถจัดส่ง Electronic copy ของใบรับรองให้แก่บุคคลที่ผู้ถือใบรับรองต้องการได้ การแจ้งให้ผู้ถือใบรับรองทราบนี้เพื่อให้ผู้ถือใบรับรองได้ดูเนื้อหาของใบรับรองและทำการยอมรับใบรับรองดังกล่าว ถ้าใบรับรองไม่ถูกยอมรับโดยผู้ถือใบรับรอง ใบรับรองดังกล่าวก็ถือว่าไม่ถูกต้องสมบูรณ์ (the certificate is not a valid certificate) และไม่สามารถนำไปใช้เพื่อทำการตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัลของผู้ถือใบรับรองได้ ใบรับรองจะถูกต้องสมบูรณ์ (Certificate become valid) ก็ต่อเมื่อได้มีการยอมรับโดยผู้ถือใบรับรอง

¹³ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-302 (1)(b)(iii)

¹⁴ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-302 (1)(b)(iv)

¹⁵ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-302 (1)(b)(v)

¹⁶ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-302 (1)(b)(vi)

ในการออกใบรับรองของผู้ประกอบการรับรองนี้ ถ้าได้ออกใบรับรองเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งโดยเฉพาะตามที่ได้ปรากฏในสัญญาหรือใน CPS ของผู้ประกอบการรับรองเอง ผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการระบุแสดงอย่างชัดเจนในใบรับรองถึงวัตถุประสงค์ในการออกใบรับรองดังกล่าวด้วย รวมทั้งยังจะต้องระบุถึงวันและเวลาที่ใบรับรองสิ้นผลการบังคับใช้ลง

4.2.1.3.2 การจัดทำสถานที่เก็บ (repository) และการประกาศเผยแพร่ (Publish)

สถานที่เก็บ (Repository) คือ ระบบที่นำเชื่อถือในการจัดเก็บหรือสามารถได้รับข้อมูลเข้าหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์ของใบรับรองและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับใบรับรอง ซึ่งโดยปกติแล้วในสถานที่จัดเก็บจะมี CPS ของผู้ประกอบการรับรองผู้จัดทำสถานที่จัดเก็บ รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวกับผู้ประกอบการรับรอง รายชื่อของใบรับรองที่ถูกกระงับใช้ชั่วคราวหรือใบรับรองที่ถูกเพิกถอน (Certificate Revocation List หรือ CRL) ใบรับรองที่ผู้ประกอบการรับรองเป็นผู้ออก และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การประกาศเผยแพร่ (Publish) คือการทำให้ใบรับรองและข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง สามารถเข้าถึงเพื่อนำไปใช้ตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัลได้ การประกาศเผยแพร่สามารถนำใบรับรองหรือข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไปใส่ไว้หรือไปบันทึกไว้ที่จัดเก็บใดๆ ที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้ถือใบรับรองและผู้ใช้ใบรับรอง) สามารถเข้าถึงได้และเป็นไปตามที่ได้ตกลงกับผู้ถือใบรับรอง¹⁷ อย่างไรก็ตามการประกาศเผยแพร่ก็จะต้องดูถึงความเหมาะสมและความมีเหตุผลด้วย เช่น นำใบรับรองหรือข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไปใส่ไว้หรือไปบันทึกไว้ที่จัดเก็บใดๆ ที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้ถือใบรับรองและผู้ใช้ใบรับรอง) สามารถเข้าถึงได้นี้ จะถือว่าเป็นการประกาศเผยแพร่ก็ต่อเมื่อ การเข้าถึงที่จัดเก็บนั้นมีค่าบริการ (ถ้ามี) ที่พอเหมาะพอควร และสามารถเข้าถึงได้สะดวกเหมาะสมกับการใช้ แต่ถ้าผู้ทำการเผยแพร่ผู้ประกอบการรับรองทราบว่าผู้เกี่ยวข้อง (ผู้ถือใบรับรองและผู้ใช้ใบรับรอง) มีความยากลำบากในการเข้าถึงหรือขาดความสามารถในการเข้าถึง เช่นนี้ก็ไม่ถือว่าเป็นการประกาศเผยแพร่

การออกใบรับรองของผู้ประกอบการรับรองตามข้อ 4.2.1.3.1 ข้างต้นนี้ไม่รวมถึงการประกาศเผยแพร่ใบรับรอง ผู้ประกอบการรับรองสามารถที่จะทำการออกใบรับรองโดยไม่ต้องประกาศเผยแพร่ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรองหรือที่ปรากฏตาม CPS ของผู้ประกอบการรับรองนั้นๆ อย่างไรก็ตามถ้าผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการประกาศเผยแพร่ใบรับรองและผู้ประกอบการรับรองได้ทำการประกาศเผยแพร่ใบ

¹⁷ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-302 (2)(a)

รับรองแล้ว ถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการรับรองที่จะให้คำรับรองต่อผู้ใช้ใบรับรองว่า ผู้ถือใบรับรองได้ยอมรับใบรับรองดังกล่าว แต่ถ้าใบรับรองไม่ถูกยอมรับโดยผู้ถือใบรับรอง ใบรับรองดังกล่าวก็ถือว่าไม่ถูกต้องสมบูรณ์ (the certificate is not a valid certificate) และไม่สามารถนำไปใช้เพื่อทำการตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัลของผู้ถือใบรับรองได้ อย่างไรก็ตามลายมือชื่อดิจิทัลดังกล่าวก็ยังเป็นของผู้ถือใบรับรอง (ถ้าผู้ถือใบรับรองได้ทำการลงลายมือชื่อดิจิทัล) แต่ผู้ใช้ใบรับรองจะไม่ได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมาย (ถ้าได้มีการบัญญัติไว้ตามกฎหมาย)

หน้าที่ในการประกาศเผยแพร่ใบรับรองของผู้ประกอบการรับรองนี้ รวมไปถึงหน้าที่ในการจัดการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับใบรับรอง (ทั้งผู้ถือใบรับรองและผู้ใช้ใบรับรองของผู้ประกอบการรับรองดังกล่าว) สามารถเข้าถึงใบรับรองของผู้ประกอบการรับรองได้และต้องใช้ระบบที่น่าเชื่อถือในการจัดการดังกล่าว

4.2.1.3.3 คำรับรองของผู้ประกอบการรับรอง

โดยการออกใบรับรอง ผู้ประกอบการรับรองให้คำรับรองต่อบุคคลที่เข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองหรือลายมือชื่อดิจิทัลที่ทำการตรวจสอบโดยคุณูแจรหัสสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรอง (ผู้ใช้ใบรับรอง) อย่างมีเหตุผลตามที่แจ้งให้ทราบใน CPS ว่า

- (1) ผู้ประกอบการรับรองได้ปฏิบัติตาม CPS ของตนในการออกใบรับรอง และถ้าผู้ประกอบการรับรองได้ทำการเผยแพร่หรือกระทำการอื่นใดที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับใบรับรอง (ผู้ใช้ใบรับรอง) สามารถเข้าถึงใบรับรองได้ ผู้ประกอบการรับรองรับรองว่าผู้ถือใบรับรองได้ยอมรับใบรับรองดังกล่าวแล้ว
- (2) ผู้ถือใบรับรองที่ระบุในใบรับรองได้ถือคุณูแจรหัสส่วนตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณูแจรหัสสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรอง
- (3) ถ้าผู้ถือใบรับรองได้กระทำการผ่านตัวแทน ตัวแทนดังกล่าวเป็นผู้มีอำนาจอย่างถูกต้องกระทำการยอมรับใบรับรองเพื่อผู้ถือใบรับรอง
- (4) คุณูแจรหัสสาธารณะและคุณูแจรหัสส่วนตัวของผู้ถือใบรับรองเป็นคู่คุณูแจรหัสกัน และ
- (5) ข้อมูลทุกอย่างที่ปรากฏในใบรับรองมีความถูกต้อง เว้นแต่จะปรากฏในใบรับรองว่า ความถูกต้องของข้อมูลใดในใบรับรองที่ผู้ประกอบการรับรองไม่รับรอง

ทั้งนี้ผู้ประกอบการรับรองรับรองว่าไม่มีข้อเท็จจริงใดที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือของคำรับรองของผู้ประกอบการรับรอง ที่ผู้ประกอบการรับรองรู้และไม่ได้แจ้งให้ทราบ¹⁸

การให้คำรับรองนี้คือการทำให้แน่ใจว่าได้กระทำการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงอย่างเหมาะสม ระดับของการสืบสวนสอบสวนนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่ตั้งใจในการออกใบรับรอง และสามารถเพิ่มระดับขึ้นได้โดยข้อตกลงหรือตาม CPS ผู้ประกอบการรับรองสามารถที่จะกำหนดถึงรายละเอียดของขั้นตอนและการปฏิบัติในการยืนยันข้อมูลในใบรับรอง

การให้คำรับรองนี้จะต้องเป็นไปตามที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายหรือการแสดงออกอย่างชัดเจนในสัญญาหรือที่ปรากฏใน CPS ของแต่ละผู้ประกอบการรับรอง และการที่ผู้ประกอบการรับรองไม่รับรองข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใดในใบรับรอง ผู้ประกอบการรับรองจะต้องระบุแสดงอย่างชัดเจนในใบรับรอง

4.2.1.3.4 เจื่อนไขก่อนการประกาศเผยแพร่ใบรับรอง

ผู้ประกอบการรับรองจะต้องไม่ทำการประกาศเผยแพร่ใบรับรองหรือทำให้บุคคลที่ผู้ประกอบการรับรองทราบว่าจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับใบรับรองหรือลายมือชื่อดิจิทัลที่ใช้กฎเกณฑ์สาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองทำการตรวจสอบ (ผู้ใช้ใบรับรอง) สามารถเข้าถึงใบรับรองได้ ถ้าผู้ประกอบการรับรองรู้ว่า¹⁹

- (1) ผู้ประกอบการรับรองที่ปรากฏชื่อในใบรับรองมิได้เป็นผู้ออกใบรับรองดังกล่าว
- (2) ผู้ถือใบรับรองที่ปรากฏชื่อในใบรับรองมิได้ทำการยอมรับใบรับรองดังกล่าว²⁰

หน้าที่ในข้อนี้กำหนดขึ้นเพื่อให้แน่ใจว่า การประกาศเผยแพร่ใบรับรองนั้นมีความเหมาะสม และเป็นการป้องกัน (ก) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการรับรองและผู้ใช้ใบรับรอง เนื่องมาจากว่าเมื่อผู้ประกอบการรับรองทำการประกาศเผยแพร่ใบรับรองผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่ในการรับรองข้อมูลหรือข้อความที่ปรากฏในใบรับรองว่าเป็นความจริง และผู้ใช้ใบรับรองก็จะสามารถนำใบรับรองดังกล่าวไปใช้ตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัล

¹⁸ Information Security Committee, Electronic Commerce Division, Digital Signature Guide!ines: Legal Infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce. Id., Section 3.7, pp. 86-87

¹⁹ Ibid., Section 3.8, p. 89

²⁰ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-302 (2)(b) บัญญัติไว้เช่นเดียวกัน

ซึ่งอาจจะเป็นเหตุให้ผู้ให้บริการรับรองตัดสินใจเข้าเกี่ยวข้องกับลายมือชื่อดิจิทัลดังกล่าวจนเกิดความเสียหายได้ (ข) เพื่อไม่ให้ใช้เป็นข้ออ้างที่ผู้ถือใบรับรองจะใช้อ้างต่อผู้ใช้ใบรับรองได้ว่าตนยังมีได้ทำการยอมรับใบรับรองดังกล่าว และ (ค) เพื่อเป็นการปกป้องสิทธิในความเป็นส่วนตัว (Right to privacy) ของผู้ถือใบรับรอง เพราะการประกาศเผยแพร่ใบรับรองจะเป็นการเผยแพร่ข้อมูลบางอย่างของผู้ถือใบรับรอง ซึ่งผู้ถือใบรับรองอาจจะต้องการเก็บไว้เป็นความลับ และผู้ถือใบรับรองก็มีสิทธิตามกฎหมายที่จะเก็บข้อมูลบางอย่างไว้เป็นความลับ ภายใต้กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในความเป็นส่วนตัวที่ใช้บังคับอยู่

การประกาศเผยแพร่ใบรับรองผู้ประกอบการรับรองย่อมต้องสามารถจะคาดหมายได้ว่าจะต้องมีผู้ใช้ใบรับรองดังกล่าว และเมื่อผู้ประกอบการรับรองทำหน้าที่เป็นบุคคลที่สามที่สามารถไว้วางใจได้ ผู้ประกอบการรับรองจึงไม่ควรกระทำการใดๆ ที่สามารถคาดหมายได้ว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น การเผยแพร่ใบรับรองที่มีข้อมูลที่ไม่ถูกต้องดังกล่าวก็ย่อมจะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย ผู้ประกอบการรับรองจึงไม่ควรทำการประกาศเผยแพร่ใบรับรองที่มีลักษณะดังนี้ ถ้าผู้ประกอบการรับรองได้กระทำการประกาศเผยแพร่ใบรับรองออกไป ผู้ประกอบการรับรองย่อมจะต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น

4.2.1.3.5 การระงับใช้ใบรับรองชั่วคราวและการเพิกถอนใบรับรอง (Suspension and Revocation Certificates)

การระงับใช้ใบรับรองชั่วคราว คือ การหยุดระยะเวลาที่ใบรับรองมีผลบังคับใช้ (Operational period) เป็นการชั่วคราวในช่วงระยะเวลาหนึ่ง การระงับใช้ชั่วคราวจะเริ่มมีผลโดยการแจ้งให้ทราบหรือการประกาศเผยแพร่ในรายชื่อของใบรับรองที่ถูกระงับใช้ชั่วคราวหรือใบรับรองที่ถูกเพิกถอน (Certificate Revocation List หรือ CRL) ใบรับรองที่ถูกระงับใช้ชั่วคราวยังมิได้ถูกทำลายหรือสิ้นความสมบูรณ์ไป เพียงแต่ระยะเวลาที่มีผลบังคับใช้ถูกยุติลงช่วงระยะเวลาหนึ่งตามช่วงเวลาของการยุติผลการบังคับใช้²¹ เมื่อผลบังคับใช้เริ่มต้นอีกครั้งลายมือชื่อดิจิทัลที่ทำการลงลายมือชื่อในช่วงระยะเวลาที่มีผลบังคับใช้ใหม่นี้ ก็สามารถที่จะสามารถนำกุญแจรหัสสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองมาทำการตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัลได้ และใบรับรองก็จะยังมีความสมบูรณ์อยู่เช่นเดิม การประกาศเผยแพร่การระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราวจะต้องมีวันและเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่แน่นอน ถ้าไม่มีวันและเวลาที่เริ่มต้นหรือสิ้นสุดแน่นอน ก็ให้

²¹ Information Security Committee, Electronic Commerce Division, Digital Signature Guidelines: Legal Infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce. Id., Section 1.32, p. 64

สันนิษฐานจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องและให้ถือว่าการระงับการใช้เริ่มต้นทันทีที่ได้ทำการประกาศเผยแพร่ หรือให้เริ่มมีผลและสิ้นสุดตามธรรมเนียมประเพณีทางการค้า

นอกจากจะระบุในสัญญาระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรองไว้เป็นอย่างอื่นผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่จะต้องทำการระงับการใช้ใบรับรองทันทีที่เป็นไปได้ภายหลังจากที่ได้รับคำร้องขอจากบุคคลที่ผู้ประกอบการรับรองมีเหตุผลที่จะเชื่อได้ว่า (1) เป็นผู้ถือใบรับรองที่ปรากฏชื่อในใบรับรอง (2) บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้ถือใบรับรอง หรือ (3) บุคคลผู้มีอำนาจกระทำการแทนผู้ถือใบรับรอง ในกรณีที่กฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องหรือสัญญาเสียความน่าเชื่อถือ²² คำว่า “ทันทีที่เป็นไปได้” นั้นขึ้นอยู่กับทางปฏิบัติและธรรมเนียมในทางการค้า การระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราวเป็นเครื่องมือที่ผู้ถือใบรับรองที่มีหน้าที่ในการป้องกันกฎหมายหรือข้อบังคับของตัวเองใช้ในการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับหน้าที่ดังกล่าวของตนจึงถือเป็นเรื่องเร่งด่วน ผู้ประกอบการรับรองจึงไม่ต้องกระทำการสอบสวนเพื่อให้แน่ใจว่าควรมีการระงับการใช้เพียงแต่ทำการสอบสวนข้อมูลเบื้องต้นว่าคำขอดังกล่าวมาจากผู้ที่มีอำนาจหรือไม่ก็เพียงพอ ในกรณีที่ผู้ร้องขอให้ทำการเพิกถอนใบรับรอง ถ้าผู้ประกอบการรับรองไม่แน่ใจว่าคำร้องขอดังกล่าวมาจากผู้ที่มีอำนาจหรือไม่ แต่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าคำร้องขอดังกล่าวน่าเชื่อถือก็ให้ผู้ประกอบการรับรองทำการระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราว ถึงแม้ว่าจะมีความเสียหายเกิดขึ้นบ้าง ถ้าคำร้องขอดังกล่าวมาจากผู้ที่ไม่ประสงค์ดี แต่ความเสียหายที่เกิดจากการระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราวก็สามารถที่จะเยียวยาได้ดีกว่าการเพิกถอนใบรับรอง และผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการยกเลิกการระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราวทันทีที่ผู้มีอำนาจในการร้องขอให้ยกเลิกการระงับการใช้ชั่วคราวทำการร้องขอให้ทำการยกเลิกการระงับการใช้ชั่วคราว หรือเมื่อผู้ประกอบการรับรองทำการตรวจสอบแล้วพบว่าคำขอดังกล่าวมิได้มาจากผู้ที่มีอำนาจร้องขอให้ระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราว²³

ส่วนการเพิกถอนใบรับรอง หมายถึง การหยุดระยะเวลาที่มีผลบังคับใช้ของใบรับรองลงเป็นการถาวร เช่นเดียวกันกับการระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราว การเพิกถอนใบรับรองจะเริ่มมีผล โดยการแจ้งให้ทราบหรือการประกาศเผยแพร่ในรายชื่อของใบรับรองที่ถูกระงับใช้ชั่วคราวหรือใบรับรองที่ถูกเพิกถอน (Certificate Revocation List หรือ CRL) ของผู้ประกอบการรับรอง²⁴ ภายหลังชื่อดิจิทัลที่ได้ทำการลงลายมือชื่อภายหลังที่ได้ทำการเพิกถอนใบรับ

²² Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-306 (1)(a)(i) ได้บัญญัติไว้ในแนวทางเดียวกัน

²³ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-306 (4)

²⁴ Information Security Committee, Electronic Commerce Division, Digital Signature Guidelines: Legal Infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce. Id., Section 1.29, pp. 61-62

รองแล้วไม่สามารถทำการตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงโดยใช้กุญแจรหัสสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองที่ถูกเพิกถอน ซึ่งมีผลทำให้หน้าที่การเข้าเกี่ยวข้องกับลายมือชื่อดิจิทัลอย่างมีเหตุผลของผู้ใช้ใบรับรองไม่สามารถกระทำได้

ผู้ประกอบการรับรอง (CA) ผู้ทำการออกใบรับรองมีหน้าที่จะต้องทำการเพิกถอนใบรับรองเมื่อผู้ถือใบรับรองที่ปรากฏชื่อในใบรับรองร้องขอ ถ้าผู้ประกอบการรับรองสามารถยืนยันได้ว่า (1) ผู้ที่ทำการร้องขอให้เพิกถอนใบรับรองคือผู้ถือใบรับรองที่ปรากฏชื่อในใบรับรองที่จะถูกเพิกถอน หรือ (2) ถ้าในกรณีที่ผู้ร้องขอเป็นตัวแทนของผู้ถือใบรับรอง ผู้ร้องขอจะต้องเป็นผู้ที่มีอำนาจอย่างแท้จริงในการร้องขอให้เพิกถอนใบรับรอง²⁵ การประกาศเผยแพร่การเพิกถอนใบรับรองจะต้องมีวันและเวลาที่แน่นอน ถ้าไม่มีวันและเวลาที่แน่นอน ก็ให้สันนิษฐานจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องและให้ถือว่าการเพิกถอนเริ่มต้นทันทีที่ได้ทำการประกาศเผยแพร่ หรือให้เริ่มมีผลตามธรรมเนียมประเพณีทางการค้า

อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่จะต้องทำการระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราวหรือเพิกถอนใบรับรองโดยไม่ต้องมีคำร้องขอหรือคำยินยอมของผู้ถือใบรับรองก็ได้ ถ้าผู้ประกอบการรับรองยืนยันได้ว่า (1) ข้อมูลที่ปรากฏในใบรับรองนั้นไม่เป็นความจริง (2) ข้อมูลที่ต้องการในการออกใบรับรองไม่เป็นไปตามที่ประกาศไว้ใน CPS หรือตามกฎหมาย (3) กุญแจรหัสส่วนตัวของผู้ประกอบการรับรองหรือระบบที่น่าเชื่อถือที่ผู้ประกอบการรับรองใช้ในการประกอบกิจการได้ถูกล่วงรู้หรือสูญเสียไปซึ่งความน่าเชื่อถือ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของใบรับรอง หรือ (4) เกิดเหตุการณ์อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด การระงับการใช้ชั่วคราวและการเพิกถอนใบรับรองโดยไม่มีคำร้องขอหรือคำยินยอมของผู้ถือใบรับรองดังกล่าวในข้อนี้ ผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการแจ้งให้ผู้ถือใบรับรองทราบทันที²⁶ เพราะเป็นการรบกวนการใช้งานลายมือชื่อดิจิทัลของผู้ถือใบรับรองตามปกติ

อำนาจในการระงับการใช้ชั่วคราวและการเพิกถอนใบรับรองแต่เพียงฝ่ายเดียวนี้ จะต้องเป็นไปตาม (ก) กฎหมาย (ข) CPS (ค) นโยบายทางด้านความปลอดภัย และ (ง) ตามที่ได้ปรากฏในสัญญาระหว่างผู้ประกอบการรับรองและผู้ถือใบรับรอง ตาม (1) มิได้กำหนดให้ผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่ในการคอยติดตามถึงความถูกต้องของข้อมูลที่ปรากฏในใบรับรอง เพียงแต่เมื่อผู้ประกอบการรับรองสามารถยืนยันได้ว่ามีข้อมูลที่ไม่ถูกต้องในใบรับรอง ผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการระงับการใช้ชั่วคราวหรือเพิกถอนใบรับรอง เพื่อลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้ถือใบรับรอง

²⁵ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-307 (1)

²⁶ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-302 (4)(b)

4.2.1.3.6 เก็บรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการออกใบรับรอง

ผู้ประกอบการรับรองจะต้อง

(1) ทำการบันทึกข้อมูลที่แท้จริงที่ใช้ในการออกใบรับรอง ระบุการใช้ใบรับรองชั่วคราว หรือเพิกถอนใบรับรอง ของตน รวมไปถึงใบรับรองที่ตนออก

(2) ทำการเก็บรักษาเอกสารดังกล่าวไว้เป็นเวลาที่เหมาะสม²⁷

ผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการเก็บรักษาเอกสาร ทุกอย่างที่ใช้ประกอบในการออกใบรับรองของตน รวมไปถึงตัวใบรับรองด้วย และทำการบันทึก วิธีดำเนินการในการตรวจสอบการระบุตัวผู้ถือใบรับรองและข้อเท็จจริงอื่นๆ ที่ผู้ประกอบการรับรองให้การรับรองในการออกใบรับรองไว้เป็นหลักฐาน

ผู้ประกอบการรับรองจะต้องระบุถึงเหตุที่ใช้ตัดสินใจว่าช่วงเวลา แต่ไหนคือช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการเก็บรักษาเอกสารดังกล่าวไว้ใน CPS หรือสัญญาที่ทำกับผู้ถือ ใบรับรอง โดยที่ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมที่จะทำการเก็บรักษาเอกสารไว้ขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังนี้ (ก) ข้อกำหนดที่ได้ทำไว้ในสัญญากับผู้ถือใบรับรอง (ข) ช่วงระยะเวลาที่กำหนดโดยกฎหมาย และ (ค) ความต้องการทางธุรกิจหรือประเพณีทางธุรกิจ

4.2.1.4 หน้าที่ในการเปิดเผยข้อเท็จจริง (Disclosure)

จากการผู้ประกอบการรับรองเป็นผู้มีหน้าที่ในการออกใบรับรองและเป็น บุคคลที่สามที่เชื่อถือได้ (Trusted Third Party) ผู้ประกอบการรับรองจึงมีหน้าที่ที่จะต้องเปิดเผยข้อ เ็จจริงต่างๆ ที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการรับรอง รวมไปถึงใบรับรองที่ผู้ประกอบการ รับรองเป็นผู้ออก ดังนี้²⁸

(1) ผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการเปิดเผยปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับ ถ้อยแถลงแนวทางปฏิบัติในการออกใบรับรอง (Certification Practice Statement หรือ CPS) รวมทั้งทำการแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงการ เพิกถอนหรือการระงับใช้ชั่วคราวของใบรับรองของผู้ประกอบการรับ รอง (Certification authority certificate)

²⁷ Information Security Committee. Electronic Commerce Division, Digital Signature Guidelines: Legal Infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce. Id., Section 3.5, p.84

²⁸ Ibid., Section 3.2, pp. 80-81

- (2) ผู้ประกอบการรับรองต้องใช้ความพยายามที่สมเหตุสมผลในการแจ้งให้แก่นบุคคลที่ตนรู้หรือคาดหมายได้ว่าจะได้รับผลกระทบจากการเพิกถอนหรือการระงับใช้ชั่วคราวของใบรับรองของผู้ประกอบการรับรอง (Certification authority certificate)
- (3) ผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการเรียกข้อมูลหรือเอกสารที่ทำการตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงแล้วจากบุคคลที่ระบุตัวได้ในฐานะที่เป็นเงื่อนไขเบื้องต้นในการเปิดเผยข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใดๆ ตามข้อ (1)
- (4) เมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญหรือเหตุการณ์ที่มีลักษณะเป็นปรปักษ์กับระบบที่น่าเชื่อถือหรือใบรับรองของผู้ประกอบการรับรอง ผู้ประกอบการรับรองจะต้องทำการแจ้งให้บุคคลที่ตนรู้หรือคาดหมายได้ว่าจะได้รับผลกระทบจากการเหตุการณ์ดังกล่าวหรือการกระทำตามวิธีการพิเศษที่กำหนดไว้ใน CPS

นอกจากนี้หน้าที่ในข้อนี้ของผู้ประกอบการรับรองก็คือหน้าที่ในการเปิดเผยข้อเท็จจริงใดๆ ที่มีผลหรือส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการรับรอง ตัวใบรับรองหรือข้อมูลที่ปรากฏในใบรับรองนั่นเอง รวมทั้งทำการแจ้งข้อเท็จจริงเหล่านั้นให้แก่ผู้ถือใบรับรอง²⁹ ผู้ใช้ใบรับรองและผู้และผู้ประกอบการรับรองคาดหมายได้ว่าจะได้รับผลกระทบจากข้อเท็จจริงดังกล่าวเพราะความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการรับรองเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในระบบการสื่อสารที่ใช้ลายมือชื่อดิจิทัลในการตรวจสอบความถูกต้องแท้จริง รวมทั้งการเปิดเผยดังกล่าวจะเป็นการช่วยลดภาระในเรื่องของความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองเองอีกด้วย

4.2.1.5 ภาระหน้าที่ทางการเงิน (Finance Responsibility)

ผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่ในการจัดหาแหล่งเงินทุนที่เพียงพอ ในการดำเนินกิจการของตน ทั้งยังต้องเพียงพอต่อความเสี่ยงในความรับผิดชอบที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้ถือใบรับรองและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับใบรับรอง (ผู้ใช้ใบรับรอง) ที่ตนเป็นผู้ออกหรือลายมือชื่อดิจิทัลที่ทำการตรวจสอบโดยกฤษฎาจารย์ที่ปรากฏในใบรับรองที่ผู้ประกอบการรับรองเป็นผู้ออก

เนื่องมาจากว่าผู้ประกอบการรับรองมีความเสี่ยงที่สูง ซึ่งเกิดจากภาระหน้าที่ในเรื่อง (1) ต้องใช้ระบบ วิธีการ และทรัพยากรบุคคลที่สามารถเชื่อถือได้ (2) จำนวนของใบรับรองที่ผู้ประกอบการรับรองต้องทำการออกและต้องรับผิดชอบ และ (3) จำนวนของธุรกรรมที่ใบรับรอง

²⁹ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-303 (2)(b)

แต่ละใบถูกนำไปใช้เพื่อทำการตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัล³⁰ รวมไปถึงความรับผิดชอบตามกฎหมายอื่นๆและสัญญาต่างๆ ที่ผู้ประกอบการรับรองได้ทำขึ้นกับผู้ถือใบรับรอง ในข้อ (1) และ (2) นั้น เป็นเรื่อง que ผู้ประกอบการรับรองสามารถกระทำการควบคุมและบริหารความเสี่ยงได้เป็นอย่างดี แต่ตามข้อ (3) ทำได้น้อยมาก ถ้ามิได้กำหนดถึงจำนวนความเสี่ยงที่เหมาะสมในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองไว้ใน CPS หรือในกฎหมาย (เช่นตาม Utah Code Ann. §§ 46-3-103 และ 46-3-309 (1996)) ถ้าผู้ที่เข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรอง (ผู้ใช้ใบรับรอง) ได้รับการแจ้งถึงคำแนะนำถึงข้อจำกัดในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรอง การเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองในจำนวนเงินที่สูงกว่าที่ได้ระบุไว้ในคำแนะนำถึงข้อจำกัดในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรอง จะทำให้การเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองดังกล่าวเป็นการเข้าเกี่ยวข้องกับโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ใช้ใบรับรองกระทำผิดหน้าที่ของตน ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการรับรองหลุดพ้นจากความรับผิดชอบได้

หน้าที่ในข้อนี้หลายๆ ประเทศหรือหลายมลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้เป็นเงื่อนไขในการดำเนินกิจการเป็นผู้ประกอบการรับรอง โดยอาจมีการกำหนดให้มีการวางพันธบัตรที่มีหลักประกัน (Surety bonds) หรือ หนังสือรับรองเครดิตจากทางธนาคาร (standby letters of credit) หรือการทำประกันภัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองไว้กับองค์กรที่มีหน้าที่ในการออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเป็นผู้ประกอบการรับรอง และให้ทำการตรวจสอบ (Audit) ถึงวงเงินดังกล่าวอยู่เสมอและต้องรายงานเป็นระยะๆ ตลอดเวลาที่ดำเนินกิจการ

4.2.1.6 ปฏิบัติตามสัญญาที่ทำไว้กับผู้ถือใบรับรอง

นอกเหนือจากภาระหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ทำกับผู้ถือใบรับรอง หรือกับผู้ที่ใช้บริการของตนแล้วแต่กรณีไป ซึ่งหน้าที่ของผู้ประกอบการรับรองในข้อนี้จะ เป็นไปตามที่ได้ระบุในสัญญาและตามหลักกฎหมายในเรื่องของนิติกรรมสัญญาของแต่ละประเทศ ซึ่งผู้เขียนไม่ขออธิบายในที่นี้เพราะสามารถทำการศึกษาได้จากคำอธิบายหลักกฎหมายเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญาที่ท่านผู้ทรงคุณวุฒิหลายๆ ท่านได้ทำการศึกษาไว้เป็นอย่างดีแล้ว

4.2.2 หน้าที่ของผู้ถือใบรับรอง

ในระบบการใช้ลายมือชื่อดิจิทัล นอกจากผู้ประกอบการรับรองจะมีส่วนสำคัญในการออกใบรับรองแล้ว ผู้ถือใบรับรองก็เป็นอีกผู้หนึ่งที่มีความสำคัญต่อความน่าเชื่อถือของระบบ

³⁰ Information Security Committee, Electronic Commerce Division, Digital Signature Guidelines: Legal Infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce. Id., Section 3.3, p.82

ลายมือชื่อดิจิตอล ทั้งยังเป็นผู้ที่สามารถจะรู้ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของ ญุญแจรหัสส่วนตัวและใบรับรอง ผู้ถือใบรับรองจึงมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

4.2.2.1 ใช้ระบบที่เชื่อถือได้ในการสร้างญุญแจส่วนตัว (Use trustworthy system to generating the key pair)

ในกรณีที่ผู้ถือใบรับรองกระทำการสร้างคู่ญุญแจรหัส เพื่อนำญุญแจรหัส สาธารณะมาทำการขอใบรับรองที่รับรองถึงความเกี่ยวข้องกับญุญแจรหัสส่วนตัวของคุณ ผู้ถือใบรับรองจะต้องทำการสร้างคู่รหัสญุญแจด้วยระบบที่น่าเชื่อถือ (Trustworthy system) ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายหรือเป็นไปตามรายละเอียดที่ปรากฏใน CPS ของผู้ประกอบการรับรองที่ผู้ถือใบรับรอง ต้องการจะทำการร้องขอให้ออกใบรับรอง³¹

4.2.2.2 เปิดเผยข้อเท็จจริง

ผู้ถือใบรับรองมีหน้าที่ (1) ข้อมูลทั้งหมดที่ผู้ถือใบรับรองแจ้งต่อผู้ประกอบการรับรอง ซึ่งรวมทั้งข้อมูลที่ตนรู้และได้ปรากฏในใบรับรองจะต้องมั่นใจว่าถูกต้องที่สุดเท่าที่ผู้ถือใบรับรองรู้หรือเชื่อ โดยไม่ขึ้นอยู่กับว่าผู้ประกอบการรับรองยืนยันความถูกต้องหรือไม่ (2) ผู้ถือใบรับรองที่เคยทำการจัดส่งใบรับรองที่ไม่เคยถูกประกาศเผยแพร่ให้แก่ผู้ใช้ใบรับรอง จะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าวต่อผู้ประกอบการรับรอง และ (3) ผู้ถือใบรับรองจะต้องไม่ทำการลงลายมือชื่อดิจิตอล โดยใช้ญุญแจรหัสส่วนตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับญุญแจรหัสสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองที่ตนมิได้ทำการยอมรับ³²

หน้าที่ในข้อนี้ของผู้ถือใบรับรองก็เช่นเดียวกับผู้ประกอบการรับรองคือ ต้องทำการเปิดเผยข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใดๆ ที่ตนรู้หรือเชื่อว่าเป็นเช่นนั้น ต่อผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับใบรับรอง (ผู้ประกอบการรับรองและผู้ใช้ใบรับรอง) ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวจะมีผลต่อความน่าเชื่อถือของระบบการใช้ลายมือชื่อดิจิตอล การเปิดเผยข้อเท็จจริงจึงเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งของผู้ถือใบรับรอง ซึ่งจะสามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้น รวมทั้งยังเป็นการลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการฉ้อโกงหรือจากความผิดพลาดใดๆ หน้าที่ในข้อนี้ยังจะเชื่อมโยงไปถึงหน้าที่ในการแจ้งให้ผู้ประกอบการรับรองทำการระงับการใช้ชั่วคราวหรือเพิกถอนใบรับรองในกรณีที่ญุญแจรหัสส่วนตัวได้สูญเสียความน่าเชื่อถือ จากการสูญหาย ถูกเปิดเผยหรือเหตุอื่นใด

³¹ Ibid., Section 4.1, p.101

³² Ibid., Section 4.2, pp. 102-103

4.2.2.3 ทำการพิจารณายอมรับใบรับรองที่ผู้ประกอบการรับรองออก

หน้าที่ในข้อนี้สืบเนื่องมาจากหน้าที่ในการออกใบรับรองของผู้ประกอบการรับรอง เมื่อผู้ประกอบการรับรองทำการออกใบรับรองจะต้องทำการจัดส่งใบรับรองดังกล่าวให้ผู้ถือใบรับรองทำการพิจารณายอมรับ เพื่อให้เป็นไปตามคำรับรองของผู้ประกอบการรับรองต่อผู้ใช้ใบรับรองถึงความถูกต้องของข้อมูลที่ปรากฏในใบรับรองและความเกี่ยวพันของกุญแจรหัสสาธารณะกับกุญแจรหัสส่วนตัวของผู้ถือใบรับรอง ผู้ถือใบรับรองจึงมีหน้าที่ในการพิจารณาใบรับรองดังกล่าว ถ้าเห็นว่าถูกต้องจะต้องทำการแสดงการยอมรับใบรับรองดังกล่าว โดยที่การยอมรับใบรับรอง คือ การแสดงออกหรือยืนยันถึงการยอมรับใบรับรองในขณะที่รับรู้หรือได้รับการแจ้งถึงเนื้อหาของใบรับรอง ซึ่งการยอมรับใบรับรองจะเป็นการเริ่มต้นของหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ถือใบรับรองทั้งหมด รวมไปถึงข้อสันนิษฐานต่างๆ ในระบบของการใช้ลายมือชื่อดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ใบรับรองจะยังไม่ถูกต้องจนกว่าจะได้มีการแสดงออกซึ่งการยอมรับจากผู้ถือใบรับรอง การแสดงออกดังกล่าวจะเป็นการแสดงออกอย่างชัดเจนหรือโดยปริยายก็ได้ การแสดงออกโดยนัยนี้ต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ของผู้ถือใบรับรอง ตามประเพณีทางการค้า และตามความรู้สึกลงของวิญญูชนทั่วไป

4.2.2.4 รักษากุญแจรหัสส่วนตัวของตน (Safeguarding the private key)

เมื่อผู้ถือใบรับรองทำการยอมรับใบรับรอง ผู้ถือใบรับรองจะถูกสันนิษฐานว่าเป็นผู้ครอบครองกุญแจรหัสส่วนตัวที่มีความเกี่ยวพันกับกุญแจสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรอง ความหมายของคำว่าครอบครองกุญแจรหัสส่วนตัวก็คือ ผู้ที่ใช้หรือสามารถใช้กุญแจรหัสส่วนตัวได้³³ ซึ่งแตกต่างจากการครอบครองสื่อที่ใช้ในการเก็บกุญแจรหัสส่วนตัว เช่น การครอบครอง Smart card ที่มีกุญแจรหัสส่วนตัวบรรจุอยู่นั้น มิใช่การครอบครองกุญแจรหัสส่วนตัว เป็นต้น ผู้ครอบครองกุญแจรหัสส่วนตัวจึงต้องเป็นผู้ที่สามารถใช้กุญแจรหัสส่วนตัวดังกล่าวได้อย่างแท้จริงเท่านั้น

ภายในระยะเวลาที่ใบรับรองที่ถูกต้องสมบูรณ์มีผลบังคับใช้ ผู้ถือใบรับรองจะต้องไม่ทำให้กุญแจรหัสส่วนตัวที่มีความเกี่ยวพันกับกุญแจรหัสสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองสูญเสียความน่าเชื่อถือไป รวมทั้งยังจะต้องรักษาไม่ให้กุญแจรหัสส่วนตัวสูญเสียความน่าเชื่อถือไป

³³ Information Security Committee, Electronic Commerce Division, Digital Signature Guidelines: Legal infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce. Id., Section 4.2, p. 45

ในช่วงที่ระงับการใช้ใบรับรองชั่วคราวด้วย³⁴ อย่างไรก็ตามหน้าที่ในการรักษาคุณภาพแฮชส่วนตัวนี้ ตามกฎหมายกำหนดไว้แค่เพียงระดับวิญญูชนเท่านั้น (Reasonable care)³⁵ คือถ้าได้มีการเก็บรักษาคุณภาพแฮชส่วนตัวตามระดับเหตุผลที่บุคคลปกติทั่วไปทำกันก็เพียงพอ ซึ่งประเด็นดังกล่าวนี้ยังเป็นที่ยกเถียงกันอยู่ว่าเพียงพอหรือไม่ เนื่องมาจากความน่าเชื่อถือของคุณภาพแฮชส่วนตัว คือหัวใจสำคัญของระบบการใช้ลายมือชื่อดิจิทัลทั้งระบบ จึงน่าจะได้มีการกำหนดหน้าที่ในการดูแลรักษาคุณภาพแฮชส่วนตัวของผู้ถือใบรับรองให้สูงกว่านี้ ซึ่งยังจะเป็นการลดความเสี่ยงของผู้ใช้ใบรับรองลงด้วย

นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดให้คุณภาพแฮชส่วนตัวถือเป็นทรัพย์สินส่วนตัวของผู้ถือใบรับรองที่มีสิทธิอย่างถูกต้องในการครอบครอง³⁶ ผู้ที่ทำการขโมยคุณภาพแฮชส่วนตัวดังกล่าวจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์

4.2.2.5 คำรับรองของผู้ถือใบรับรอง

เมื่อผู้ถือใบรับรองทำการยอมรับใบรับรอง ผู้ถือใบรับรองให้การรับรองต่อผู้ที่เข้าเกี่ยวข้องกับข้อมูลในใบรับรองหรือผู้ใช้ใบรับรองว่า

- (1) ผู้ถือใบรับรองเป็นผู้มีสิทธิอย่างถูกต้องในการครอบครองคุณภาพแฮชส่วนตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพแฮชสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรอง
- (2) คำรับรองต่างๆ ที่ผู้ถือใบรับรองได้แสดงต่อผู้ประกอบการรับรองและข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏในใบรับรองเป็นความจริง
- (3) ข้อมูลต่างๆ ที่ผู้ถือใบรับรองแสดงต่อผู้ประกอบการรับรองหรือที่ปรากฏในใบรับรองและผู้ประกอบการรับรองมิได้ให้การยืนยันเป็นความจริง

4.2.2.6 แจ้งการระงับการใช้หรือเพิกถอน (Initiating suspension or revocation)

ผู้ถือใบรับรองผู้ทำการยอมรับใบรับรองมีหน้าที่จะต้องทำการร้องขอต่อผู้ประกอบการรับรองผู้ทำการออกใบรับรองให้ทำการระงับการใช้ชั่วคราวหรือเพิกถอนใบรับรอง

³⁴ Information Security Committee, Electronic Commerce Division, Digital Signature Guidelines: Legal Infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce. Id., Section 4.3, p. 103

³⁵ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-305 (1)

³⁶ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-305 (2)

ในกรณีที่กุญแจส่วนตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับกุญแจสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองของคุณ สูญเสียความน่าเชื่อถือไป³⁷ เนื่องมาจากการระงับการใช้ชั่วคราวหรือเพิกถอนใบรับรองคือวิธีการเยียวยาหรือลดความเสี่ยงที่เกิดจากการที่กุญแจส่วนตัวสูญเสียความน่าเชื่อถือไป หน้าที่นี้จึงสืบเนื่องมาจากหน้าที่ในการเปิดเผยข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับความน่าเชื่อถือของใบรับรอง ทั้งผู้ถือใบรับรองยังเป็นผู้ครอบครองกุญแจส่วนตัว การสูญเสียความน่าเชื่อถือของกุญแจส่วนตัวจึงอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ถือใบรับรองและผู้ถือใบรับรองเองก็น่าจะเป็นผู้ที่รู้เรื่องการสูญเสียความน่าเชื่อถือของกุญแจส่วนตัวได้ดีที่สุด จึงได้กำหนดให้ผู้ถือใบรับรองมีหน้าที่ดังกล่าวนี้

4.2.3 หน้าที่ของผู้ใช้ใบรับรอง

ความเชื่อใจของผู้ใช้ใบรับรองคือ วัตถุประสงค์หลักของการสร้างความน่าเชื่อในระบบลายมือชื่อดิจิทัล หน้าที่ต่างๆ ของผู้ประกอบการรับรองและผู้ถือใบรับรองล้วนแล้วแต่เพื่อสร้างความเชื่อใจต่อระบบลายมือชื่อดิจิทัลให้แก่ผู้ใช้ใบรับรอง อย่างไรก็ตามผู้ใช้ใบรับรองก็มีหน้าที่ของตน ดังนี้

4.2.3.1 เข้าเกี่ยวข้องกับลายมือชื่อหรือใบรับรองอย่างมีเหตุผล (Reasonableness of reliance)

โดยปกติในการเข้าทำการค้าหรือทำธุรกรรมต่างๆ ย่อมต้องมีความเสี่ยงอยู่เสมอ ผู้ที่รับคำเสนอย่อมต้องตรวจสอบถึงความน่าเชื่อถือของคำเสนอดังกล่าวอยู่โดยปกติ เมื่อทำการตรวจสอบแล้วจึงทำการตัดสินใจว่าคำเสนอดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ มีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด ถ้าพิจารณาแล้วความน่าเชื่อถือนี้น้อยกว่าความเสี่ยงจึงได้ตัดสินใจทำคำสนองเพื่อตอบรับคำเสนอเกิดเป็นการค้าหรือธุรกรรมขึ้น ในระบบของการใช้ลายมือชื่อดิจิทัลก็เช่นเดียวกัน ผู้ใช้ใบรับรองมีหน้าที่ใช้ใบรับรองในการตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัล และตัดสินใจว่าจะเข้าทำธุรกิจการค้าหรือธุรกรรมตามข้อมูลหรือข้อความที่ได้ลงลายมือชื่อส่งมาถึงตนหรือไม่ การตัดสินใจเข้าทำการค้าหรือธุรกรรมโดยที่มิได้คำนึงถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ใบรับรองแล้วเกิดความเสียหายย่อมทำให้ความเสียหายดังกล่าวเกิดจากความประมาทเลินเล่อของตน ซึ่งโดยหลักการค้าและหลักกฎหมายแล้ว ย่อมไม่สามารถที่จะเรียกร้องค่าชดเชยจากผู้อื่นได้ เพราะความเสียหายเกิดขึ้นเพราะความผิดของตน ผู้ใช้ใบรับรองจึงมีหน้าที่ในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองและลายมือชื่อดิจิทัลที่

³⁷

Information Security Committee, Electronic Commerce Division, Digital Signature Guidelines: Legal Infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce. Id., Section 4.4, p. 105

ตรวจสอบโดยใช้กฎเกณฑ์สาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองอย่างมีเหตุผล (Reasonableness of reliance) ซึ่งการพิจารณาว่ามีเหตุผลหรือไม่นี้มองประกอบที่ใช้พิจารณาดังนี้³⁸

- (1) ข้อเท็จจริงใดๆ ที่ผู้ใช้ใบรับรองทราบหรือได้รับการแจ้งให้ทราบ รวมไปถึงข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏในใบรับรองหรือถือได้ว่าปรากฏในใบรับรอง
- (2) คุณค่าหรือความสำคัญของข้อความที่ได้ทำการลงลายมือชื่อดิจิทัล (ถ้ารู้)
- (3) ข้อกำหนดในความเกี่ยวพันระหว่างผู้ถือใบรับรองกับผู้ใช้ใบรับรอง และเครื่องชื่อบอกที่มีถึงความน่าเชื่อถือในลายมือชื่อดิจิทัล และ
- (4) วิธีปฏิบัติทางการค้า พฤติกรรมปกติของระบบที่เชื่อถือได้หรือในความหมายของพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์อื่นๆ

องค์ประกอบในข้อ (1) ไม่เพียงแต่จะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของผู้ถือใบรับรองกับผู้ใช้ใบรับรอง แต่ยังรวมไปถึงข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสมบูรณ์และความน่าเชื่อถือของใบรับรอง

เมื่อผู้ใช้ใบรับรองได้รับใบรับรองก็จะต้องทำการตรวจสอบถึงความน่าเชื่อถือของใบรับรอง รวมทั้งความน่าเชื่อถือของผู้ประกอบการรับรองที่เป็นผู้ออกใบรับรองด้วย ถ้าในใบรับรองหรือ CPS ปรากฏถึงข้อแนะนำในข้อจำกัดในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรอง ซึ่งมักจะเป็นข้อกำหนดการจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรอง การเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองเกินกว่าระดับความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองที่ได้ระบุไว้ย่อมสามารถพิจารณาได้ว่าเป็นการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือในกรณีที่มีข้อความที่ได้ทำการลงลายมือชื่อภายในระยะเวลาที่ใบรับรองถูกระงับใช้ชั่วคราวหรือภายหลังที่ใบรับรองถูกเพิกถอนไปแล้ว การเข้าเกี่ยวข้องกับลายมือชื่อดิจิทัลดังกล่าว ย่อมเป็นการเข้าเกี่ยวข้องโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรของผู้ใช้ใบรับรอง การละเลยหน้าที่ในข้อนี้ของผู้ใช้ใบรับรองจะทำให้ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองหรือผู้ถือใบรับรองหมดสิ้นลงหรือลดน้อยลงแล้วแต่ระดับการละเลยหน้าที่ของผู้ใช้ใบรับรอง

หน้าที่ในข้อนี้ผู้เขียนคิดว่าน่าจะสืบเนื่องมาจากหลักกฎหมายที่ว่าในการใช้สิทธิของบุคคลทุกคนต้องกระทำโดยสุจริต เมื่อผู้ใช้ใบรับรองเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ย่อมเป็นการใช้สิทธิของผู้ใช้ใบรับรองโดยไม่สุจริต จึงไม่สมควรจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตของตนแต่อย่างใด

³⁸ Information Security Committee, Electronic Commerce Division, Digital Signature Guidelines: Legal Infrastructure for Certification Authorities and Secure Electronic Commerce. Id., Section 5.4, p. 112-113

4.3 ความรับผิดชอบของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับลายมือชื่อดิจิทัล

เมื่อบุคคลแต่ละคนมีหน้าที่ตามกฎหมาย การกระทำผิดหน้าที่หรือละทิ้งหน้าที่ของตน ย่อมหมายถึงความรับผิดชอบเมื่อเกิดความเสียหายขึ้น ในระบบลายมือชื่อดิจิทัลก็เช่นกัน เมื่อแต่ละฝ่ายต่างมีหน้าที่ของตนเพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของระบบลายมือชื่อดิจิทัลไม่ว่าจะเป็นหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดหรือเป็นหน้าที่ตามข้อสัญญาก็ตาม การละทิ้งหน้าที่หรือกระทำผิดหน้าที่ย่อมหมายถึงความรับผิดชอบของฝ่ายดังกล่าวเมื่อเกิดความเสียหายขึ้น ซึ่งแต่ละฝ่ายก็จะมีผลจากการละทิ้งหน้าที่หรือปฏิบัติผิดหน้าที่ดังนี้

4.3.1 ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรอง

ในทุกๆ ประเทศ รวมไปถึงทุกๆ มลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับลายมือชื่อดิจิทัลและมีบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ประกอบการรับรอง ผู้ประกอบการรับรองมีความรับผิดชอบจากการละทิ้งหน้าที่และ/หรือปฏิบัติผิดหน้าที่ โดยที่กฎหมายในหลายๆ ประเทศและหลายๆ มลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้การประกอบกิจการเป็นผู้ประกอบการรับรองต้องได้รับอนุญาตก็จะกำหนดให้จะต้องมีแหล่งเงินทุนที่เพียงพอในการดำเนินงานและเพียงพอสำหรับความรับผิดชอบของตน โดยจะมีการกำหนดให้มีการวางพันธบัตรที่ไม่มีความเสี่ยง (Surety bonds) หรือ หนังสือรับรองเครดิตจากทางธนาคาร (standby letters of credit) หรือการทำประกันภัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองไว้กับองค์กรที่มีหน้าที่ในการออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการเป็นผู้ประกอบการรับรอง และให้ทำการตรวจสอบ (Audit) ถึงวงเงินดังกล่าวอยู่เสมอและต้องรายงานเป็นระยะๆ ตลอดเวลาที่ดำเนินกิจการ และอนุญาตให้ผู้ประกอบการรับรองที่ได้รับอนุญาตสามารถจะทำการจำกัดความรับผิดชอบของตนได้ โดยการทำความแนะนำเกี่ยวกับข้อจำกัดในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองหรือลายมือชื่อดิจิทัลที่ทำการตรวจสอบ โดยใช้กฎแห่งศรัทธาที่ปรากฏในใบรับรอง (The recommend certificate's reliance limit) โดยให้แสดงไว้อย่างชัดเจนในใบรับรองและ CPS ของตน ความสามารถในการจำกัดความรับผิดชอบของตนนี้ทุกๆ ประเทศได้บัญญัติตรงกันคือเฉพาะผู้ประกอบการรับรองที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นที่สามารถจำกัดความรับผิดชอบของตนได้ ทั้งในประเทศที่กำหนดให้ผู้ประกอบการเป็นผู้ประกอบการรับรองต้องได้รับอนุญาตเท่านั้น (Mandatory licensing) หรือในประเทศที่ใช้ระบบใบอนุญาตแบบสมัครใจ (Voluntary licensing) เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ประกอบการรับรองมาทำการขอใบอนุญาตจากทางราชการ

ผู้รับเอกสารที่มีการลงลายมือชื่อดิจิทัลจะต้องสำนึกอยู่เสมอว่าจะต้องไม่เข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองหรือลายมือชื่อดิจิทัลที่ใช้กฎแห่งศรัทธาที่ปรากฏในใบรับรองเกินไปกว่าขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองที่ได้แนะนำไว้ในใบรับรองหรือ CPS ผู้ใช้ใบรับรองจะต้องตระหนักว่า ผู้ประกอบการรับรองได้รับการคุ้มครองอย่างสมบูรณ์จากความรับผิดที่เกิดจากความ

เสียหายที่เกิดขึ้นจากการใช้ใบรับรอง ข้อมูลในใบรับรองหรือเข้าเกี่ยวข้องกับลายมือชื่อดิจิทัลที่ใช้ใบรับรองในการตรวจสอบ³⁹ ที่ผู้ประกอบการรับรองมีหน้าที่ในการรับประกันความถูกต้องของข้อมูลที่เกิดขึ้นกว่าที่ผู้ประกอบการรับรองได้แนะนำไว้ในใบรับรองหรือ CPS ถ้าผู้ประกอบการรับรองได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎหมายหรือสัญญา ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวเกี่ยวกับการใช้ระบบที่เชื่อถือได้ (Use trustworthy system) และ ไม่ดำเนินการของตนให้เกิดความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายโดยไม่มีเหตุผล (Unreasonable risk of loss) ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองไม่เกินไปกว่าที่ได้กำหนดไว้ในคำแนะนำเกี่ยวกับข้อจำกัดในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองหรือลายมือชื่อดิจิทัลที่ทำการตรวจสอบ โดยใช้กฎแห่งสสารที่ปรากฏในใบรับรอง (The recommend certificate's reliance limit) ผลของข้อจำกัดความรับผิดชอบดังกล่าวครอบคลุมเฉพาะความเสียหายโดยตรง (Direct damage) และค่าทดแทนในความเสียหายดังกล่าว และความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองยังไม่รวมถึงความเสียหายจากการถูกลงโทษ ความเสียหายจากการสูญเสยรายได้ เงินออมหรือโอกาส และ/หรือความเสียหายในร่างการและจิตใจ⁴⁰ นอกจากนี้แล้วผู้ประกอบการรับรองยังมีความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นจากการรับประกันของตน ซึ่งกฎหมายเกี่ยวกับลายมือชื่อดิจิทัลในบางประเทศได้กำหนดให้ผู้ประกอบการรับรองให้การรับประกันในเนื้อหาและส่วนอื่นๆ ของใบรับรองที่ตนออก โดยต้องระบุใน CPS ของตน ถ้าในกรณีที่ไม่เป็นไปตามที่รับประกันไว้ ผู้ประกอบการรับรองก็จะต้องรับผิดชอบโดยไม่ต้องพิจารณาถึงความประมาทเลินเล่อของผู้ประกอบการรับรองแต่อย่างใด

ในกฎหมายลายมือชื่อดิจิทัลของบางประเทศหรือบางมลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกา ยังกำหนดให้ผู้ประกอบการรับรองจัดหาหลักประกันที่เหมาะสม⁴¹ และนำไปฝากไว้กับหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาออกใบอนุญาต⁴² โดยกำหนดเป็นเงื่อนไขในการได้รับใบอนุญาตในการดำเนินการ เพื่อเป็นวิธีการในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ใ้ใช้ใบรับรอง หลักประกันดังกล่าวนี้จะสร้างความแน่นอนสำหรับจำนวนเงินที่สามารถจะนำไปเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ ในการเยียวยาความเสียหายนั้น ผู้ที่ได้รับ ความเสียหายจะต้องทำหนังสือแจ้งแก่หน่วยงานที่รับฝากหลักประกันดังกล่าวภายใน 2 ปีภายหลังจากที่เกิดความเสียหาย⁴³ ซึ่งหนังสือดังกล่าวจะต้องระบุถึงจำนวนและเหตุผลของข้อเรียกร้อง รวมไปถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่หน่วย

³⁹ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-309, Washington Electronic Authentication Act § 19.34.280

⁴⁰ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-309 (2)(c)

⁴¹ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-103 (34)(a)

⁴² Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-201 (1)(d)

⁴³ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-310 (4)(b)

งานได้กำหนดไว้⁴⁴ นอกจากนี้กฎหมายลายมือชื่อยังกำหนดเกี่ยวกับการเยียวยาในค่าเสียหายและความและค่าธรรมเนียมศาลไว้อีกด้วย⁴⁵

ระบบความรับผิดชอบนี้ใช้การกำหนดให้ผู้ประกอบการรับรองให้คำรับรองถึงความถูกต้องของข้อมูลที่ปรากฏในใบรับรอง และเมื่อเกิดความเสียหายจากการใช้ข้อมูลดังกล่าวของผู้ใช้ใบรับรองก็ให้ทำการยื่นหนังสือเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการเยียวยาความเสียหาย โดยใช้หลักประกันที่ผู้ประกอบการรับรองได้วางไว้ ซึ่งระบบดังกล่าวนี้มีความรวดเร็วและง่ายกว่าการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งต่อศาล อย่างไรก็ตามการใช้ระบบนี้ก็มีข้อจำกัด คือผู้ที่ได้รับความเสียหายไม่สามารถได้รับค่าเสียหายเกินกว่าที่กำหนดไว้ในคำแนะนำเกี่ยวกับข้อจำกัดในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองฯ หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่าจะสามารถใช้ระบบการเยียวยาแบบนี้ได้ก็ต่อเมื่อความเสียหายทั้งหมดไม่เกินกว่าที่กำหนดข้อจำกัดความรับผิดชอบไว้

อย่างไรก็ตามผู้เขียนมีความเห็นว่าข้อจำกัดความรับผิดชอบดังกล่าวน่าจะมีผลก็ต่อเมื่อผู้ประกอบการรับรองได้กระทำถูกต้องตามหน้าที่ของตนเท่านั้น ถ้าในกรณีที่ผู้ประกอบการรับรองได้กระทำผิดหน้าที่หรือละทิ้งหน้าที่ของตน แล้วทำให้เกิดความเสียหายขึ้น ผู้ประกอบการรับรองย่อมต้องมีความรับผิดชอบเต็มตามจำนวนที่เกิดขึ้น เช่น ในกรณีที่ผู้ประกอบการรับรองกระทำการเปิดเผยข้อมูลที่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของใบรับรองถ้าซ้ำหรือไม่ได้เปิดเผย หรือกระทำการระงับการใช้หรือเพิกถอนใบรับรองถ้าซ้ำหรือมิได้กระทำการเลย จนเกิดความเสียหายขึ้นผู้ประกอบการรับรองย่อมต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นเต็มตามความเสียหาย

ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรองนั้นอยู่บนพื้นฐานของสัญญาเป็นสำคัญ ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองจึงขึ้นอยู่กับข้อกำหนดในสัญญาที่ทำกับผู้ถือใบรับรองและตาม CPS ของตน รวมไปถึงข้อจำกัดความรับผิดชอบต่างๆ ด้วย อย่างไรก็ตามถึงแม้ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองจะอยู่บนพื้นฐานของสัญญาที่คู่สัญญาต่างมีอิสระในการแสดงเจตนาของตน แต่ก็ต้องคำนึงถึงหลักในเรื่องของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคและหลักกฎหมายในเรื่องของข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมอีกด้วย เพราะสัญญาที่ทำขึ้นระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรองก็อาจจะมีลักษณะเป็นข้อสัญญาที่ผู้ประกอบการรับรองทำขึ้นฝ่ายเดียว และผู้ถือใบรับรองก็ไม่มีอิสระในการแสดงเจตนาเพื่อเปลี่ยนแปลงข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมบางข้อ ซึ่งทำให้ผู้ถือใบรับรองตกอยู่ในฐานะเป็นผู้เสียเปรียบ แต่ความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองต่อผู้ถือใบรับรองก็ยังอยู่บนพื้นฐานในเรื่องของสัญญาอยู่ดี

อย่างไรก็ตามก็ได้มีความเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองว่า ในส่วนของความรับผิดชอบระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ถือใบรับรองควรให้เป็นไปตามหลักกฎหมายใน

44 Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-310 (3)

45 Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-310 (2)

เรื่องของสัญญา และความรับผิดชอบระหว่างผู้ประกอบการรับรองกับผู้ใช้ใบรับรองควรใช้หลักกฎหมายในเรื่องของละเมิดเป็นพื้นฐาน

4.3.2 ความรับผิดชอบของผู้ถือใบรับรอง

ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้ถือใบรับรองนั้น การกระทำผิดหน้าที่หรือละทิ้งไม่กระทำหน้าที่ของตน จะเกิดขึ้นเมื่อได้แสดงออกถึงการยอมรับใบรับรองที่ทางผู้ประกอบการรับรองจัดส่งมาให้เพื่อให้พิจารณาทำการยอมรับ⁴⁶ หรืออาจจะกล่าวได้ว่า โดยการแสดงออกซึ่งการยอมรับใบรับรองของผู้ถือใบรับรองต่อผู้ประกอบการรับรอง ผู้ถือใบรับรองจะต้องให้คำรับรองต่อผู้ประกอบการรับรองว่าข้อมูลที่ได้ทำการแสดงต่อผู้ประกอบการรับรองทั้งหมดเป็นความจริง และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแก่ผู้ใช้ใบรับรองที่เกี่ยวข้องกับใบรับรองอย่างมีเหตุผล จนเป็นเหตุให้ผู้ประกอบการรับรองต้องรับผิดชอบกับผู้ใช้ใบรับรอง ผู้ประกอบการรับรองสามารถที่จะสามารถใช้สิทธิโต้แย้งให้ผู้ถือใบรับรองรับผิดชอบต่อตนตามความเสียหายที่ผู้ประกอบการรับรองได้ทำการเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ใช้ใบรับรอง ซึ่งความรับผิดชอบแบบนี้คือการให้ผู้ประกอบการรับรองรับผิดชอบต่อผู้ถือใบรับรองตามหน้าที่ในการรับรองข้อเท็จจริงในข้อมูลที่แสดงในใบรับรอง เพราะคนมีหน้าที่ในการตรวจสอบถึงความถูกต้องของข้อมูลที่ปรากฏในใบรับรอง และเมื่อคนทำการรับผิดชอบต่อผู้ใช้ใบรับรองแล้ว ผู้ประกอบการรับรองจะสามารถมาเอาผิดกับผู้ถือใบรับรองตามหน้าที่ในการแสดงข้อมูลที่ เป็นความจริงต่อผู้ประกอบการรับรองในการร้องขอใบรับรองและคนได้รับรองแล้วว่าข้อมูลของตนที่ปรากฏในใบรับรองเป็นความจริงเมื่อทำการยอมรับใบรับรอง ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นความรับผิดตามกฎหมายลายมือชื่อดิจิทัล หรืออาจจะเป็นความรับผิดตามสัญญาที่ผู้ถือใบรับรองทำไว้กับผู้ประกอบการรับรองก็ได้

ในส่วนของหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยกฎเกณฑ์ส่วนตัวของคณานั้น กฎหมายลายมือชื่อดิจิทัลส่วนใหญ่กำหนดให้ผู้ถือใบรับรองมีหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยในฐานะวิญญูชนคนหนึ่ง (Exercise reasonable care)^{*} ตลอดระยะเวลาที่ใบรับรองมีผลบังคับใช้ การรักษาความปลอดภัยดังกล่าวผู้ถือใบรับรองไม่เพียงแต่ต้องป้องกันการเข้าถึงหรือการใช้กฎเกณฑ์ส่วนตัวโดยไม่มีอำนาจ แต่ยังต้องทำการป้องกันกฎเกณฑ์ส่วนตัวมิให้ถูกเปิดเผยหรือสูญหายหรือเสียหาย การครอบครองกฎเกณฑ์ส่วนตัวอีกด้วย อย่างไรก็ตามได้มีข้อถกเถียงเกิดขึ้นว่า การกำหนดให้หน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยของผู้ถือใบรับรองอยู่ในระดับวิญญูชนนั้นเพียงพอหรือไม่ เพราะการกำหนดมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยดังกล่าวน่าจะดำเนินไปสำหรับหน้าที่ของในการ

⁴⁶ Utah Digital Signature Code Ann. § 46-3-304 (4)(a)

* Reasonable care หมายความว่า ระดับการดูแลรักษาภายใต้สถานการณ์ปกติที่มีความเหมาะสมหรือสมเหตุสมผลซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยบุคคลปกติทั่วไป

การเก็บรักษาความปลอดภัยของกุญแจรหัสส่วนตัว ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ถือใบรับรองทำการเก็บรักษา กุญแจรหัสในระดับการระวังป้องกันในระดับปรกติ ทำให้ผู้ใช้ใบรับรองเกิดความไม่มั่นใจในความ ปลอดภัยและความน่าเชื่อถือในระบบลายมือชื่อดิจิทัล (ที่มีพื้นฐานของข้อสันนิษฐานทั้งหมดมา จากความปลอดภัยของกุญแจรหัสส่วนตัว) จึงควรจะกำหนดให้ผู้ถือใบรับรองมีหน้าที่ในการรักษา ความปลอดภัยของกุญแจสาธารณะในระดับความรับผิดชอบแบบเด็ดขาด (Absolute liability) ซึ่งจะเป็น การเตือนให้ผู้ถือใบรับรองตระหนักถึงระดับความรับผิดชอบแบบเด็ดขาดของตน และเพิ่มระดับการ รักษาความปลอดภัยของกุญแจรหัสส่วนตัวขึ้น เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในความรับผิดชอบของ ตน อย่างไรก็ตามแนวทางการกำหนดระดับการรักษาความปลอดภัยที่สูงกว่าระดับวิญญูชนนี้ มลรัฐแคลิฟอร์เนียได้นำไปบัญญัติไว้ใน The Electronic Signature Act โดยกำหนดให้ผู้ถือใบรับรองมีหน้าที่ ในการรักษาความปลอดภัยของกุญแจรหัสส่วนตัวจากการยอมรับใบรับรอง โดยต้องให้กุญแจ รหัสส่วนตัวอยู่ในความควบคุมแต่เพียงผู้เดียว (exclusive control of the private key) ของผู้ถือใบรับ รong และให้เก็บรักษาไว้เป็นความลับ (keep it confidential)⁴⁷ ซึ่งสูงกว่าการรักษาความปลอดภัยใน ระดับวิญญูชนทั่วไป แต่ก็ยังไม่ถึงขั้นความรับผิดชอบแบบเด็ดขาดของผู้ถือใบรับรอง

จากความรับผิดชอบของผู้ถือใบรับรองข้างต้น พอที่จะสรุปความรับผิดชอบของผู้ถือใบรับรอง ได้ว่า ความรับผิดชอบของผู้ถือใบรับรองกับผู้ประกอบการรับรองจะเป็นความรับผิดชอบตามสัญญาและ ความรับผิดชอบที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายลายมือชื่อดิจิทัล ส่วนความรับผิดชอบของผู้ถือใบรับรองกับ ผู้ใช้ใบรับรองน่าจะเป็นความรับผิดชอบโดยอยู่บนพื้นฐานของกฎหมายละเมิด คือผู้ถือใบรับรองจงใจ (จงใจสร้างความเสียหายให้แก่ผู้ใช้ใบรับรอง) หรือประมาทเลินเล่อ (ประมาทเลินเล่อในการกระทำ การตามหน้าที่ของตน) จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่ผู้ใช้ใบรับรอง ผู้ถือใบรับรองก็จะต้อง รับผิดชอบต่อผู้ใช้ใบรับรองตามหลักกฎหมายในเรื่องของละเมิด⁴⁸ เช่นเดียวกันกับความรับผิดชอบของผู้ ประกอบการรับรอง

4.3.3 ความรับผิดชอบของผู้ใช้ใบรับรอง

ในส่วนสุดท้ายความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นผู้ใช้ใบรับรองนั้น จากการที่ผู้ใช้ใบรับรองมี หน้าที่ที่จะต้องทำเพียงประการเดียวคือ เข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองและลายมือชื่อดิจิทัลที่ใช้กุญแจ รหัสสาธารณะที่ปรากฏในใบรับรองทำการตรวจสอบอย่างมีเหตุผลเท่านั้น สืบเนื่องมาจากการที่ ระบบของลายมือชื่อดิจิทัลทั้งหมดถูกสร้างขึ้นเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นกับผู้ใช้ใบรับรอง แต่ไม่ใช่ว่าผู้ใช้ใบรับรองจะสามารถเชื่อถือเอกสารที่ลงลายมือชื่อดิจิทัลได้ทันที ผู้ใช้ใบรับรองจะ ต้องกระทำการตรวจสอบถึงความน่าเชื่อถือของใบรับรองก่อนที่จะนำไปรับรองดังกล่าวมาใช้เพื่อ

⁴⁷ Cal. Gov't Code § 16.5 (West 1995)

⁴⁸ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 420

ตรวจสอบลายมือชื่อดิจิทัล เพื่อเป็นการป้องกันตนเองจากความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายขึ้นจากการใช้ใบรับรอง เพราะฉะนั้นผู้ใช้ใบรับรองจึงไม่ต้องมีความรับผิดชอบฝ่ายอื่น แต่ต้องรับผิดชอบในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นแก่ตนเองจากการที่มีได้กระทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของใบรับรอง ความเสียหายดังกล่าวจึงตกเป็นพับแก่ตน

นอกจากนี้การที่ผู้ใช้ใบรับรองได้ทำการตรวจสอบถึงความน่าเชื่อถือของใบรับรองแล้วได้ทราบถึงคำแนะนำเกี่ยวกับข้อจำกัดในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองหรือลายมือชื่อดิจิทัลที่ใช้กฎเกณฑ์สาธารณะที่ปรากฏใบรับรองตรวจสอบ จากนั้นผู้ใช้ใบรับรองยังขึ้นเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองหรือลายมือชื่อดิจิทัลเกินกว่าข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรองที่ได้แนะนำไว้ ซึ่งเป็นเหตุให้การเข้าเกี่ยวข้องดังกล่าวการเป็นการเข้าเกี่ยวข้อง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรและถ้าเกิดความเสียหายขึ้นจากการเข้าเกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้ใช้ใบรับรองจะไม่สามารถเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ ได้จากผู้ประกอบการรับรองหรือเรียกร้องได้ไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในคำแนะนำเกี่ยวกับข้อจำกัดในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรอง ในกรณีที่ผู้ประกอบการรับรองกระทำการตามหน้าที่ของตนทุกประการและไม่ได้ประมาทเกินเลย ในกรณีตรงกันข้ามถ้าผู้ใช้ใบรับรองเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองหรือลายมือชื่อดิจิทัลเกินข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบการรับรอง และผู้ประกอบการรับรองก็ได้ประมาทเกินเลยหรือมิได้กระทำตามหน้าที่ของตน ผู้ใช้ใบรับรองก็จะไม่สามารถใช้ระบบการเรียกร้องค่าเสียหายจากหลักประกันที่ผู้ประกอบการรับรองได้วางไว้ที่หน่วยงานของรัฐ แต่ผู้ประกอบการรับรองอาจจะต้องรับผิดชอบกับผู้ใช้ใบรับรองในฐานะกระทำละเมิดแก่ผู้ใช้ใบรับรอง ซึ่งศาลก็จะเป็นผู้ชี้หน้าหนักถึงผลของการกระทำของผู้ประกอบการรับรองและความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้ใบรับรอง แล้วจึงกำหนดถึงค่าเสียหายที่ผู้ประกอบการรับรองจะต้องชดใช้ให้แก่ผู้ใช้ใบรับรองต่อไป (ซึ่งน่าจะไม่ได้เต็มตามจำนวนความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ใช้ใบรับรอง เนื่องมาจากว่าส่วนหนึ่งก็เป็นความผิดของผู้ใช้ใบรับรองเพราะเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองเกินกว่าคำแนะนำของผู้ประกอบการรับรอง)

อย่างไรก็ตามถ้าผู้ใช้ใบรับรองได้กระทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของใบรับรองแล้ว ผู้ใช้ใบรับรองได้รับรู้ถึงข้อเท็จจริงใดๆ ที่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือ (ไม่ว่าจะทราบโดยการแจ้งให้ทราบของผู้ประกอบการรับรองหรือผู้ถือใบรับรอง หรือด้วยวิธีการใดก็ตาม) ยังขึ้นเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองโดยมิได้คำนึงถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว เมื่อเกิดความเสียหายขึ้นผู้ใช้ใบรับรองจะไม่สามารถเรียกร้องให้ผู้ประกอบการรับรองชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นได้ แม้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจะไม่เกินไปกว่าข้อจำกัดความรับผิดชอบตามคำแนะนำเกี่ยวกับข้อจำกัดในการเข้าเกี่ยวข้องกับใบรับรองฯ ที่ระบุโดยผู้ประกอบการรับรองก็ตาม เพราะถือว่าการเข้าเกี่ยวข้องดังกล่าวของผู้ใช้ใบรับรอง เป็นการเข้าเกี่ยวข้องโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทั้งยังเป็นการเข้าเกี่ยวข้องโดยไม่มีสุจริตอีกด้วย เพราะฉะนั้นจึงพอสรุปความรับผิดชอบของผู้ใช้ใบรับรองได้ว่าผู้ใช้ใบรับรองมีหน้าที่ในการเข้า

เกี่ยวข้องกับใบรับรองด้วยความสุจริต (Good Faith) และผู้ใช้ใบรับรองจะมีความรับผิดชอบเมื่อได้ใช้สิทธิของตนโดยไม่สุจริตนั่นเอง